

43016

T.C.
MİMAR SİNAN ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
SAHNE VE GÖRÜNTÜ ANA SANAT DALI
SİNEMA - TV PROGRAMI

**TÜRKİYE'DE YAPILAN SİNEMA TV EĞİTİMİ'NİN
TOPLUMA ETKİSİ
AMAÇLARI SORUNLARI**

(YÜKSEK LİSANS TEZİ)

43016

9354 DENİZ KURTULUŞ ÖZGÜNAY

DANIŞMAN: Prof. SAMİ ŞEKEROĞLU

İSTANBUL – HAZİRAN 1995

T.C. YÜKSEKÖĞRETİM KURULU

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
ÖNSÖZ.....	ii
GİRİŞ	1
EĞİTİMİN KISA TARİHÇESİ.....	2
Türkiye'de Eğitim.....	7
Sanayi-i Nefise Mektebi.....	10
YEDİNCİ SANAT SİNEMA.....	13
TÜRKİYE'DE SİNEMA.....	16
TÜRKİYE'DE SİNEMA EĞİTİMİ.....	21
Kulüp Sinema 7'den Sinema-Tv Enstitüsü'ne.....	24
Türkiye'de Sinema-Tv Eğitimi Veren Kurumlar.....	29
Televizyon.....	39
Sinema-Tv Eğitiminin Amaçları.....	41
Sinema-Tv Eğitiminin Sorunları.....	45
Sinema-Tv Eğitiminin Topluma etkisi.....	48
SONUÇ.....	51
ÖZET	54
SUMMARY	55
KAYNAKÇA.....	56
EKLER	

ÖNSÖZ

Mimar Sinan Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Sinema-TV Bölümü'ne 1988 yılında öğrenci olarak girdim. 1993 yılında mezun oldum. Okulumun eğitim kadrosu içinde yer alabilmek için yüksek lisans eğitimime başladım. Önce öğrenci sonra da öğretim elemanı olma şansını elde ettiğim bu kurumdaki ilk tez çalışmamı Türkiye'de Sinema-TV Eğitimi üzerine yapmaya karar verdim. Gerek öğrenciyken okulda yaptığım çalışmalar gerekse kısa bir süre içinde bulunduğum profesyonel iş yaşamımda, gördüğüm eğitim, teknik ve estetik problemler karşısında çözümlere kolayca ulaşabilme olanağını sağladı. Aldığım sinema kültürü özgüvenimi hep ayakta tuttu.

Sanatta ünvanlar verilmez, kazanılır. Sanatçı olma olgusu kişiye özeldir. Kurumlar verdikleri diplomalarla nasıl sanatçı yaratamıyorlarsa, bir çok büyük sanatçı da okul diplomasına sahip değildir. Sinema okulları diğer sanat eğitimi veren kurumlar gibi yaratıcılık yeteneğine sahip olan insanlara, bu yeteneklerini kullanabilme ve geliştirme olanağı sağlayan, onları sinema konusunda; teknik, estetik ve kuramsal bilgilerle donatmayı hedefleyen kurumlardır. Bu okullardan mezun olan öğrenciler yetenekleri, istekleri ve sektörün onlara sunduğu seçenekler doğrultusunda bir tercih yaparak çalışmalarını sürdürürler.

Tezimi hazırlarken yararlandığım kaynakların başında Mimar Sinan Üniversitesi Sinema-Tv Merkezi Arşivi geldi. Kurumda sürdürülen eğitimin yanısıra ülkede dönem dönem yapılan sinema-tv eğitimi tartışmaları arşivde yer almaktaydı.

Bana bu olanağı sağlayan ve eğitimci olma isteğimi borçlu olduğum Danışmanım Profesör Sami Şekeroğlu'na çok teşekkür ederim.

GİRİŞ

İnsan tüm canlılar içinde öğrenme yeteneği en fazla olan varlıktır. Bu yeteneğinin yanısıra onu diğer canlılardan ayıran en büyük özelliklerden biri, iç güdülerinin dışında, yapıp, deneyerek bazen deneyip, yanılarak elde ettiği bilgi ve becerileri başkalarına aktarma, öğretme ve eğitime özelliğidir. İnsanlar ait oldukları toplumun kültürünü yine toplumun sağladığı eğitim olanaklarıyla öğrenirler. Okul ise eğitim ve öğretimin ne başladığı ne de bittiği yerdir.

"İnsanlar ve toplumlar artık değişim dinamiği içinde, değişimle birlikte yaşamayı öğrenmek durumunda bulunuyorlar"()*.

Günümüzde okulların en büyük işlevlerinden biri de bu. Değişimle birlikte yaşamayı öğretmek. Okullarda bireysel olarak ulaşılması güç ve zaman alan değişiklikler, geçmişin bilgisi, geleceğin bilgisine ulaşma ve bu bilgiyi yaratma olanakları biraradadır. Zamanımızdaki olağanüstü hızlı değişim ve yenileşme, teknolojiyle çok yakın bir ilgisi bulunan sinema sanatı ve televizyon için ele alındığında sinema-tv eğitimi veren okulların en önemli görevlerinden biri ortaya çıkar.

Tezimi hazırlarken, insanın var olması kadar eski eğitim tarihine ve eğitim felsefesine kısaca değinerek, sanat eğitimi inceledim. Araştırmalarımı sinema ve televizyon kavramlarının açıklanması, eğitim farklılıkları ve Türkiye'de sinema-tv eğitimi konusunda yoğunlaştırdım. Sinema-Tv eğitiminin teorik tartışmalarının yanısıra, günümüzdeki somut uygulamalarını, sektöre yansımalarını, problemlerini ve beklentilerini tespit etme yoluna gittim. Bu eğitimin, çağımızın en etkili sanatı olan sinema ve en etkili iletişim aracı olan televizyonun, görsel malzemeye son derece duyarlı hale gelmiş toplum üzerindeki etkisini belirlemek istedim.

Çalışmalarımı, uzunca bir dönem ülkemizde tartışma konusu olmuş okullu-alaylı ikilemini ve sinema eğitiminin gerekli olup olmadığı gibi demode olmuş tartışmaları dikkate almayarak yürüttüm. Mimar Sinan Üniversitesi Sinema-Tv Bölümü Öğretim Üyeleri, Öğretim elemanları ve öğrencileri başta olmak üzere emeği geçen herkese yardımlarından dolayı teşekkür ederim.

(*) Bozkurt Güvenç.

EĞİTİMİN KISA TARİHÇESİ

İnsanlığın tarihsel birikimiyle sınırlı olarak, yeni kuşakların bilgi, beceri, tecrübe ve kuralları elde edebilmeleri ve kişiliklerini geliştirebilmeleri amacıyla sürdürülen etkinliklere "eğitim" adı verilir. Eğitim okul öncesinde aile ve çevrede başlar ve bir yaşam boyu sürer. Kısa sürede insan bir yanıyla eğitilen, bir yanıyla eğiten bir varlık haline gelir. Gelişen kültürel, teknolojik, toplumsal ve ekonomik yapı, eğitimin de gelişmesini ve değişmesini zorunlu kılar.

Eğitim deyince aklımıza önce eğitilecek kişiler ve bu kişileri eğiten kurumlar gelir. Eğitimin kurumlaşması oldukça eski bir olgudur.

İlk insan topluluklarında, denemelerin, tesadüflerin ve içgüdülerin yardımıyla edinilen tecrübelerin aktarılması ilk eğitimin oluşmasına yol açtı. Çocuklar gündelik yaşam içinde yaşadıkları topluluğun becerilerini, geleneklerini ve inançlarını benimsediler. Başlangıçta, yaşanan olaylar ve yaşam biçimi eğitici bir işlev görürken tüm yetişkinler de öğretmen konumundaydı. Yeni kuşaklara aktarılacak bilgi birikimi arttıkça, eğitimin okul adı verilen kurumlarda, uzman kişilerin aracılığıyla yürütülmesi gerekli oldu.

Mezopotamya uygarlığında yazı, matematik, astronomi, mimarlık ve devlet yönetimiyle ilgili bilgiler tapınaklardaki okullarda rahipler tarafından verildi.

Eski Mısır'da ise devlet görevlilerinin ve rahiplerin denetiminde iki tür okul vardı. Okullarda tıp, matematik, geometri gibi bilim dallarında eğitim verilirdi. Mimarlık, mühendislik ve heykeltıraşlık ise usta-çırak ilişkisi biçiminde pratik bir eğitim süreci içinde öğrenilirdi.

İbranilerde eğitim özellikle Tevrat'ın incelenmesi ve içerdiği öğretisi ve ilkeleri benimsenmesi üzerinde yoğunlaşmıştır. Önceleri Hattat sonraları haham diye adlandırılan bilginler sinagoglarda okuma, yazma matematik ve din dersleri verirlerdi.

Çin uygarlığı eski çağdan başlayarak yarattığı kültürel değerlerle tekniği, sanat, edebiyat ve felsefesi ile çevresindeki Asya toplumlarını derinden etkileyen en büyük uygarlık merkezlerinden biri olageldi. Ahlaksal duyarlık aşıl原因 uyumlu insan ilişkilerine

müziğe ve dinsel törenlere verilen önem eğitim de de kendini ortaya koyuyordu. Önceleri yalnızca hükümdarlara ve soylulara verilen düzenli eğitim daha sonra devlet görevlileri ve varlıklı sınıflar arasında yaygınlaşmıştır.

Eski Hint uygarlığı sosyo-ekonomik, dinsel yapısı, din ve sanat yaşamı bakımından özgün bir uygarlıktır. Matematik, müzik, felsefe, görsel sanatlar edebiyat alanında çok önemli ürünler vermiş olan bu kültürel yapı; Araplar aracılığıyla Avrupa kültürünü etkilemiştir. Eğitim başlıca eğitim kurumları olan manastırlarda önceleri Brahmanlar daha sonra budizmin yaygınlaşmasıyla birlikte Butist rahipler tarafından verildi.

Batı kültürünün temellerini oluşturan antik Yunan ve Roma kültürü insanlığa bir eğitim idealini miras bıraktı (güzel vücut-gelişmiş zeka-ahlak temizliği). Bir eğitim ideali jimnastik ve müzik yoluyla insanın çok yönlü gelişimini amaç edinmişti. Sofistler bunu yeterli görmeyerek, eğitimin dil ve retorik öğelerle zenginleştirilmesini öngördüler. Bundan didaktik okul kavramı ortaya çıktı.

Sparta'da eğitim devlete ait eğitim kurumlarında Atina'da özel kişilere ait okullarda yapılırdı. Atinalı büyük filozof Sokrates, sofistlerden bir adım ileri giderek, öğrencileriyle ahlak siyaset konularında söyleşiler yaparak Sokratik metodun amacı, genel geçerliliği olan kavramları özgün bir yöntemle kazandırmak; temelsiz, gerçekdışı bilgileri yıkmaktı. Sokrates'in öğrencisi Platon'un kurduğu Akademi ilk üniversitelerden biri sayılabilir. Platon eğitimi her çağda etkileyecek olan öğretisi "görüntülerin arkasına ulaşmayı özü bulmayı" açıkladı.

Aristoteles Lykeion ("lise") adlı bir başka üniversite kurdu. Eğitimin iki alanda erdem kazandırması gerektiğini savundu. a) Bilim, bilgelik, güzel sanatlar ve pratikler aracılığıyla zihinsel erdem b) Cesaret, ölçülülük, cömertlik, hakseverlik ile de ahlaksal erdem.

Sokrates'in Platon'un ve Aristoteles'in öğretileri, Hellenistik çağ eğitiminin olduğu kadar, pek çok yüzyıl boyunca eğitici düşünceye egemen olmuşlar ve günümüz eğitimini de bir ölçüde etkilemişlerdir.

Sparta'da eğitim devlete ait eğitim kurumlarında, Atina'da ise özel kişilere ait okullarda yapılıyordu. İlkokullarda temel eğitim (okuma, yazma, hesap, resim, müzik ve jimnastik) verilirken gramer okullarında (ortaokul) klasik yunanca öğretiliyordu. Gymnasion denen liselerde ise gençler için birer kültür ortamı hazırlanmıştı. Spor salonları, havuz-

lar, dershaneler, arşivler, kitaplıklar ve Roma kültürü Yunan kültürünün etkisine girdikten sonra Roma'da Yunan okulları örnek alınarak edebiyat, dilbilimi, astronomi, geometri, müzik, mantık, tarih ve felsefe öğrenimini içeren genel bir eğitim veren okullar kurulmuştur.

Çiçero, Senka ve Plutarkhos eğitimin Eski Yunan'daki gibi kuramsal olmayıp yaşamının gereklerine yanıt verecek biçimde düzenlenmesi gereğini vurgulayarak "Roma eğitim felsefesinin temel taşlarını oluşturdu.

Antik çağ süreci amacı hristiyanlığı yaymak olan hristiyan din okulları açılmasıyla başladı. Skolastik düşünce ve eğitimin temeli sayılır bu dönemde felsefe ve teoloji kaynaştırıldı. Aristoteles'in kıyas mantığı benimsendi. Araştırma ve buluş yasaklanarak geleneksel, bilgi ve öğretilerin aynen korunarak öğretilmesi ilke oldu. Bilimin din ekseninde zenginleştirilmesi kabul edildi. Bu dönemde en düzenli eğitim kilise tarafından verilmekteydi.

Ortaçağın, ilk üniversiteleri Cambridge, Oxford, Heidelberg 12. yüzyılda açıldı. Bunlar da temelde birer kilise okulu olmakla beraber, salt teolojiye dönük (Notre Dame) olanların yanında tıp, hukuk, retorik, politika konularını içeren eğitim verilmekteydi.

XV. yy'da rönesansla birlikte Avrupa'ya hümanizmin eğitim ideali "yaratıcı düşünce" yerleşti. İtalya'da; Petrarca, Hollanda'da: Erasmus hümanizmanın başlıca temsilcileri oldular. François Rebelans ve Michel de Montaigne'nin yazılan eğitimde yeni yazıları zorunlu kıldı.

XVI. yy'da Jean Calvin ve Martin Luther'in öncülüğünde gerçekleşen protestan reformunun eğitim ideali, bilimsel açıdan gelişmiş insancıl bir tipi hedeflemez. Katolik kilisesine cephe alan, dogmaları reddeden yeni, kilise ve din arayışındaki hristiyanı hedeflemiştir. Halkın küçük yaşlarda din eğitimi alması için eğitimin yaygınlaştırılması yönünde çaba harcamışlardır. Bu arada katolik kilisesi içindeki karşı reform hareketini gerçekleştiren Cizvitler okullar açarak yine dini eğitime dayalı eğitimi yaygınlaştırmaya çalışmışlardır.

XVII. yy'da birey bağımsızlığına, düşüncenin bağımsızlığını da ekleyen metot çağı başlıyordu. Francis Bacon, John Amos Comenius ve John Locke gibi çok sayıda kuramcı eğitimi sürekli biçimde etkilediler. Bacon dönemin bilimsel devrimini yürekten destekleyerek, bilginin ilerlemesinin genel olarak insan toplumunun yararına olduğunu çok sayıda eğitimcinin kavramasına katkıda bulundu. Comenius hangi tip bilginin daha önemli

olduğu konusunda ansiklopedik bir görüş yarattı ve fizyolojik duyular ile düşünce biçimleri arasındaki ilişkiden söz etti. Locke, her insanın yalnızca olguları ve ilkeleri anımsayarak değil, aynı zamanda deney, çağrışım ve duyumsal algılama yoluyla dünyayla ilgili bilgi edindiğini savunuyordu.

Bu yüzyılda Kuzey Amerika'daki İngiliz kolonilerinde önce din eğitimi vermek üzere kurulan ilk ve ortaokul düzeyindeki okullardan sonra Harvard William and Mary ve Yale gibi niversiteler kuruldu. Latin Amerika'da İspanyol misyonerlerinin kurduğu ilk ve orta ğretim kurumlarından sonra Meksika, Peru, Kolombiya, Arjantin, Bolivya ve Guatemala'da niversiteler kuruldu.

Aydınlanma ve yeni bir eğitim XVIII. yy egemen olan Aydınlanma ile eğitim yeni kavramlara kavuştu. L.Locke, P.Baye, Voltaire, Montesquieu eğitim alanında köklü reformlar gündeme getirdiler. Biyolojik ve fizyolojik olgular eğitime katıldı.

Aydınlanma akımı ansiklopedi hareketini başlattı. Diderot ilk bilim, sanat ve zanaat ansiklopedisini hazırladı.

J.J.Rousseau natüralist eğitim için bir dizi eser yayınladı. İnsanlık eğitimi döneminde Lseasing eğitim her insanda gerçekten aydınlanmadır diyerek sürece damgasını vurmuştur. Bu yüzyılda ulusal eğitim sistemlerinin ilk belirtileri ortaya çıkmaya başladı. Laik ve ulusal eğitim giderek ağırlık kazanmaya başladı.

Fransız Devrimi "ğretim ve eğitimde eşitlik prensibi" okulların yenileşmesini, eğitim reformlarını, eğitimde özgürlük idealini gündeme getirdi. Eğitim de içinde olmak üzere sıradan insanın toplumsal gereksinimlerinin karşılanması yönünde giderek toplumsal baskılar başladı. Yeni eğitim arayışları içinde eğitimin devlet eliyle sağlanması uygulamalarına geçildi.

XIX. yy'da Yeni Hümanizma döneminde W. Von Humboldt okul ve organizasyonların dejenere edilmemesini ngren, ilk-orta-yüksek ğretim aşamalarını planlayan bir reform programı hazırladı. Kent bireysel eğitimin disiplin, kültür, uygarlaşma, ahlak kazanma amaçlarını içermesini eğitimin tüm insanlık ölçeğinde ele alınmasını, bu amaçla: devletlerin, uluslararası kuruluşların görev almasını savundu. J.G.Fichte ulusal eğitimin, F.Schiller; estetik eğitimin, Hegel; devletçi eğitimin üzerinde durdu. Goethe çok yönlü kişilik eğitimi kavramını evrensel eğitim düşünceleri arasına kattı. Kısaca bu yüzyıl yeni eğitim ilkelerinin biçimlenerek bir çok yerlerde yaşama geçirilmesi açısından çok canlı bir d-

nemdir. Kamu üniversitelerinin kurulması, her düzeyde yeni okulların açılarak eğitimin yaygınlaştırılması, araştırma ile eğitimin birleştirilmesi, ulusal eğitim politikaların oluşturulması ve organizasyonu gibi alanlarda çok ciddi gelişmeler sağlandı.

Yüzyılın sonlarında gerek Avrupa'da gerek ABD'deki okul ve yüksek okullarda Charles Darwin, Michael Faraday, Louis Pasteur gibi bilim adamlarının yeni buluşları öğretilmeye başlandı. Thomas Malthus, Karl Marx, David Ricardo ve Adam Smith gibi toplumbilimci ve iktisatçıların yapıtları ders programlarına alındı.

XIX. yy sonu ve XX yy'da dünyanın her yerinde eğitimde önemli ilerlemeler gerçekleştirildi. Bütün ulusları etkileyen yeni sistemler geliştirildi. "Herkese eğitim" düşüncesi pek çok ulusun eğitim politikalarını yönlendirdi. Özellikle eski sömürgeler olan yeni devletler bu politikayı yaşama geçirmeyi hedeflediler.

Eğitimdeki yeni idealler Platon, Aristoteles, Konfüçyüs, Rousseau gibi düşünürlerin değişik yorumlarının yanısıra, Mark, Mao ve Gandhi'nin öğretileri gibi yeni felsefelerin Ivan Pavlov, Sigmund Freud, Carl Jung, Edward Thorndike gibi bilim adamlarının geliştirdiği yani ruhbilim sistemlerinin etkisi altında kaldı.

Sosyalist eğitim Karl Marx ve F.Engels ile gündeme geldi. Toplumsal üretimin artırılması, insanların her yönden geliştirilmesi "yeni insanın üretici esastaki, işe katılarak biçimlendirilmesi ilkelerini savundular.

Pozitivist eğitim konusunda spencer gelişen kapitalist tutuma uygun eğitimin, insanların yeteneklerine gerek kendileri gerekse diğer insanlar için en yüksek faydayı sağlayacak şekilde serpilmesini ileri sürmüştür.

Nietzsche üstün insan eğitimi üzerinde durmuş, "büyük insan eğitmek, insanlığın en yüksek görevidir" demiştir.

Günümüzde bütün ülkelerde eğitim sistemleri o toplumun ekonomik, siyasal ve toplumsal gereksinme ve hedeflerine uygun olarak değiştirilmektedir. Gelişmekte olan ülkelerde eğitim çoğunlukla okur-yazarlık oranlarının yükseltilmesi ve gereksinme duyuları alanlarda ekonomik ve teknolojik eğitimin sağlanması üstünde yoğunlaşmıştır.

TÜRKİYE'DE EĞİTİM

Osmanlı döneminin başlıca eğitim kurumları sıbyan mektepleri ile medreselerdir. Vakıflar eliyle kurulan bu okulların dışında saraydaki Enderun Mektebi ile askeri alanda eğitim veren acemi oğlanlar mektepleri özel amaçlı eğitim kurumlarıdır.

Sıbyan mektepleri Alfabe, Kur-an, Türkçe, güzel yazı ve çeşitli dinsel bilgiler veren derslerden oluşan programlarıyla en yaygın eğitim kurumlarıydı.

Dinsel temele dayalı eğitim kurumları olan medreseler eğitim sisteminin bir sonraki aşamasını oluşturuyorlardı. Anadolu ve Rumeli'nin hemen her kent ve kasabasında bulunan medreselerin çoğu ortaokul ve lise düzeyinde eğitim yapan kuruluşlardı. Bu medreseleri bitirenler imam hatip, müftü ve sıbyan mektebi öğretmenliği yaparlardı. Edirne, Bursa, İstanbul gibi kentlerde bulunan daha üst düzeyde eğitim yapan medreseler bir sonraki eğitim durumlarıydı. Kadı, medrese öğretmeni yetiştirirlerdi. İstanbul'daki Fatih ve Süleymaniye medreseleri ise Osmanlı'daki en önemli medreselerdi.

Ekonomik ve toplumsal yapıdaki bozulmaya bağlı olarak medrese eğitimi XVII. yy'dan sonra gerilemiş fakat varlıklarını Cumhuriyet dönemine kadar sürdürmüşlerdir.

XVIII. yy'da başlayan batılılaşma eğilimi sonuçları eğitim alanında kendini göstermeye başladı. İlk değişiklikler askeri eğitim alanında başladı. I. Mahmut döneminde İstanbul'da fen bilimleri öğretimi temeline dayalı Humbarahane (Topçu Mühendisliği Okulu) kurma girişimleri başarısızlığa uğramasına rağmen yenileşme çabaları devam etti. 1773'de Deniz Mühendishanesi, 1793'de Kara Mühendishanesi kuruldu. II. Mahmut döneminde 1824'de ilk öğretim herkes için zorunlu hale getirildi. 1826'da çağdaş tıp eğitimi için Tıphane, 1834'de Harp Okulu kuruldu. Mesleki ve askeri eğitimin dışında sivil eğitimi de bu dönemde düzenlemeye çalışan devlet, sıbyan mekteplerinin yetersiz eğitimine karşı rüştiyeler açmaya başladı. İlk ve ortaokul öğretimini kapsayan temel eğitim kurumları olarak düşünülen rüştiyeler, tanzimat döneminde ilköğretimin ayrıca düzenlenmesinden sonra orta öğretimin ilk basamağını oluşturan kurumlar olarak varlıklarını sürdürdüler.

Tanzimat döneminde eğitimin devlet eliyle örgütlenmesi kurumlaştırıldı. Maarif meclisi oluşturuldu ve 1857'de Maarif-i Umumiye Nezareti (Genel Eğitim Bakanlığı) kuruldu.

Eğitim örgütünün iç işleyişi kesin kurallara bağlandı; her düzeydeki okulun öğretim programı belirlendi. Öğretim kademeleri ilkokullar, Rüştiye ve İdadi olarak belirlendi. Öğretmen okulları açıldı. Ayrıca ve yüksek düzeyde mesleki ve teknik öğretmen okulları açıldı. 1863 Darülfunun öğretime başladı. Fakat medreselerin tepkisi yüzünden fazla yaşayamadı. 1900'de üniversiteye batıdan öğretim üyeleri getirildi. Bu yıllarda medreselerde Arapça'nın yanısıra Türkçe ve Farsça okutulmaya başlandı.

Mütareke ve Kurtuluş Savaşı döneminde M.Kemal 1921'de Ankara'da I. Maarif Kongresi'ni toplamış ve kongreden "Milli bir eğitim sistemi" yaratmalarını istemiştir.

1723'de I. Heyet'i ilmiye 1924 ve 1926'da 2. 3. eğitim kurullarıyla planlı bir eğitim sistemi kurma çalışmaları başladı. 1924'de Tevhid-i Tedrisat Kanunu'nun yürürlüğe girdi. Bu yasaya göre bütün okullar Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlandı. Ulusal ve Laik bir eğitim sistemi benimsendi.

1928'de Arap alfabesi yerine Latin harfleri kabul edildi. 1930-40 arasınad açılan Millet Mektepleri'ne 15-45 yaş arasındaki tüm yurttaşların gitmesi zorunlu hale getirildi. 1933-1988 arasında 14 kez Milli Eğitim Şuraları toplandı.

1933'de tüm din dersleri okul programlarından çıkarılmasına rağmen 1949'dan ilköğretim 1756'da orta öğretim programlarına seçmeli ders olarak yeniden kondu. 1982'de zorunlu dersler arasına girdi. Din eğitimi İmam Hatip Okulları, Kuran Kursları, Yüksek İslam Enstitüsü ve İlahiyat Fakültesi'nde verilmektedir. Orta öğretimde dini eğitimi görenler üniversitelere girebilmektedirler. 1933'de Darülfunun bir yasa ile kaldırılarak İstanbul Üniversitesi kuruldu. bu sırada Hitler faşizminden kaçan bazı Alman bilim adamları Türkiye'de yüksek öğretim sisteminin oluşturulmasında katkıda bulundular. 1946'da yürürlüğe giren Üniversiteler Kanunu ile üniversiteler bilimsel ve idari özerkliği olan kuruluşlar haline geldiler. Bu yasa ile birlikte kurulan Üniversitelerarası Kurul'un görevi, üniversitelerarası işbirliğini sağlamak ve ortak sorunların çözümünü sağlamaktır.

Atatürk döneminde meslek eğitimi vermek için sanat enstitüleri, ticaret, teknik ve teknik öğretmen okulları açıldı.

Köylerde okuma yazmanın yaygınlaştırılması ve köye uygun bir eğitim sisteminin bulunması için yapılan çalışmalar sonunda 1942'de Köy Enstitüleri kuruldu. Bu projenin yaşama geçirilmesi sonunda, 1946'dan sonra öğretmen okullarına dönüştürülecek olan 21 Köy Enstitüsü kuruldu.

1961 Anayasası ile üniversitelere daha fazla özerklik verildi. 1981'de ise Milli Güvenlik Konseyi tarafından çıkarılan yeni yükseköğretim yasası ile kurulan Yüksek Öğretim Kurumu (YÖK), Türkiye'de yüksek öğretimi ve üniversitelerin bilimsel ve idari çalışmalarını düzenleyen tek kuruluş oldu.

SANAYİ-İ NEFİSE MEKTEBİ

Türkiye'de batılı anlamda ilk akademik sanat eğitimi Sanayi-i Nefise Mektebi ile başlar. Bununla beraber 18. yüzyıldan itibaren bazı okullarda resim dersleri okutulduğunu görüyoruz.

"Sultan Selim zamanında ve 1894 tarihinde programına resim dersleri alınmış olan Mühendishane-i Berri-i Hümayun ve Harbiye Mektebi resim sanatının ülkemizde yayılmasına sebep olmuşlardır"(*).

Aslında bu okulların işlevleri mühendis, mimar ve kurmay subap yetiştirmekti. Bu okullardan yurtdışına eğitim için gönderilen bazı öğrenciler Türk resim sanatımızın ilk ressamları oldular.

19. yüzyılda sivil olanlar için teknik öğretim yapan Hendese-i Mülkiye Mektebi kuruldu. Bu okulun öğretim programında 4 yıl boyunca okutulmak üzere resim dersleri bulunmaktaydı. Resim ve Mimarlık dersleri 1883 yılına kadar bu okullarda devam etti.

Bugünkü Mimar Sinan Üniversitesi'nin başlangıcı olan Sanayi-i Nefise Mektebi Âlisi, Arkeoloji Müzesi Müdürü Osman Hamdi Bey tarafından kuruldu(*).

Akademinin ilk öğretim kadrosu şöyleydi:

Müze ve Sanayi-i Nefise Mektebi Müdürü	:	Hamdi Bey
Dahili Müdürü ve Heykel Öğretmeni	:	Oskan Efendi
Fenn-i mimari Öğretmeni	:	Wallauri
Yağlı Boya Resim	:	Salvator Valeri
Kara Kalem Resim Öğretmeni	:	Warnia-Zarzecki

(* Halil Ethem, Elvan-ı Nakşiyeye Koleksiyonu, Milliyet Yayınları, İstanbul 1970, s.32.

(**) Osman Hamdi Bey, 30 Aralık 1841 yılında İstanbul'da doğdu. Mekteb-i Maarif-i Âdliye'de öğrenciyken resim çalışmalarına başladı. Hukuk Öğrenimi için gittiği Paris'te Boylanger ve Gérôme'den resim dersleri aldı. 1884 yılında Arkeoloji Müzesi Müdürlüğü'ne atandı. Müdürlüğü döneminde müzeye İskender Lahti, Ağlayan Kadınlar Lahti gibi çok önemli eserler getirildi, İstanbul Arkeoloji Müzesi dünyanın sayılı müzelerinden biri oldu. Sanayi-i Nefise Mektebi'nin kurucu ve ilk öğretmenlerinden olan Osman Hamdi Bey 1910 yılında öldü.

Tarih Öğretmeni	:	Aristoklis Efendi
Ulum-u Riyaziye (Matematik) Öğretmeni	:	Kaymakam Hasan Fuat Bey
Teşrih (Anatomi) Öğretmeni	:	Kolağası Yusuf Râmi Efendi

Sanayi-i Nefise Mektebi eğitime resim, heykel ve mimarlık bölümleriyle başlamıştır. Gravür bölümü'nde açılmak istenmesine karşın öğretmen bulunamaması nedeniyle ertelenmiştir. Fransa'dan gelen Napier 1892 yılında gravür bölümü faaliyete geçmiştir.

Sadece erkek öğrenci yetiştirmek için kurulan Sanayi-i Nefise Mektebi, 1914 yılında açılan İnas Sanayi-i Nefise Mektebi ile kız öğrencilere de resim ve heykel eğitimi vermiştir.

Okulun resmi adının "Mekteb-i Sanayi-i Nefise-i Şahane" olmasına karşın 1927 yılına kadar halk tarafından "Sanayi-i Mekteb-i Âlisi diye bilinmektedir. 1927 yılında "İstanbul Devlet Güzel Sanatlar Akademisi" adını almıştır.

Kurulduğu günden bu yana birçok bina değiştiren okul 1926 yılında taşındığı Fındıklı'daki Meclis-i Meb'usan Binası'nda halen eğitimini sürdürmektedir.

Güzel Sanatlar Akademisi tarihinde iki defa yabancı hocalardan faydalanma fırsatını bulmuştur. Bunlardan ilki kuruluş yılları ikincisi Cumhuriyet döneminde yapılan reform hareketleri sırasındadır. Bu dönemde Bruno Taut, Leopold Levy, Rudolf Belling gibi hocalar akademide atölye dersleri vermiştir.

Akademi oldukça uzun bir dönem Türkiye'de sanat eğitimi veren tek kurum olması nedeniyle, ülkenin sanat gündemini belirlemiş ve çok sayıda nitelikli sanatçı yetiştirmiştir. Türk sanatının bütün dallarında, ismi duyulan sanatçıların çoğu, sanat eğitimlerini bu kurumda tamamlamışlardır.

4 Kasım 1981 tarihinde kabul edilen Yüksek Öğretim Kanunu ile okulun adı Mimar Sinan Üniversitesi olarak değiştirilmiştir.

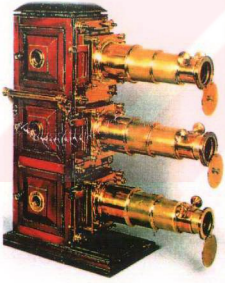
Resim 1. Kız Sanayi-i Nefisesi

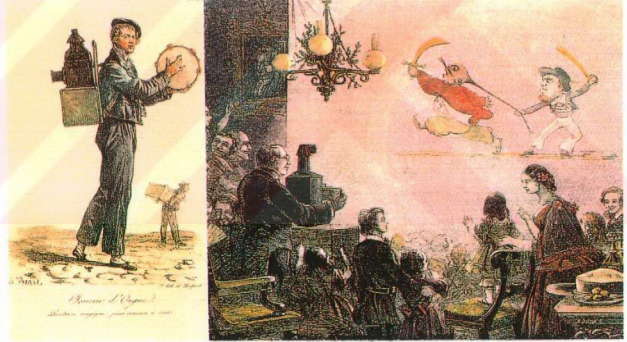
Resim 2. Son Halife Abdülmecit İbrahim Çallı Atölyesi'nde

YEDİNCİ SANAT SİNEMA

Sinema, ilk önce bir buluştu. İnsanlar tarih öncesi çağlardan bu yana görüntünün ve hareketin kalıcı olması için uğraştılar. Görüntü ve hareket yaşamın içinde hem işlevsel olarak vardı, hem de sanatın temelini teşkil ediyordu. Yaşanan olayların tekrarlanması, destanların ve öykülerin görüntüsel anlatımı, yok olabilen canlı ve nesnelere kop-yalama isteği insanları öncelikle teknik açıdan bunu mümkün kılmaya çalışmalarına itti.

Resim 3. Büyülü fener

Resim 4.5. Büyülü fener gösteride

M.Ö. V. yy'da uzakdoğuda başlayan deneyler XVI. yüzyılda Leonardo Da Vinci'nin Camera Obscura'yı yaratmasıyla önemli bir sonuca ulaştı. Aynı dönemde Hollanda'da gündüz: güneş ışığı, gece: mum ışığı kullanılarak resimlerin, yansıma özelliği olan yüzeyler üzerine projekte edildiği çalışmalara rastlıyoruz. Alman araştırmacı Kriker tarafından geliştirilen bu sistem Büyülü Fener adını aldı. Birçok insan kendi Büyülü Fener'ini yaptı ve mucitler aletleriyle birlikte şehir şehir dolaşarak gösteriler düzenlediler.

Hareketin, gözün ağ tabakasındaki bir kusurdan dolayı kesintisiz olarak algılandığının bilinmesi, ardarda gelen resimleri, belli bir hızla göz önünden geçirilerek hareketin kesintisiz algılanmasını sağlayan Thaumatrope (1826), Zoetrope (1860), Praxinoscope (1870) gibi birçok aletin yapılmasına olanak tanıdı.

1826 yılında Nicéphore Niepce, ışığa duyarlı bir tabaka oluşturarak fotoğrafın ana malzemesini keşfetti. 1872 yılında Edward Mybridge her hareket için ayrı bir kamera kullanarak koşan atların fotoğraflarını çekti. Bu fotoğraflar, büyüğü fener aracılığıyla perdeye yansıtıldı. Etienne Jules Marey 1882'de anlık hareketleri ardarda çekebilen bir kamera icat etti.

Bundan kısa bir süre sonra Thomas Alva Edison kameradaki düzenli hareket mekanizmasını keşfederek çok önemli bir adım attı ve George Eastman'ın ürettiği 35 mm.lik emülsiyonu kullanarak film çekmeye başladı. İlk film stüdyosu Black Maria'yı kurdu. Fakat görüntünün perdeye yansıtılma problemini tam olarak çözemeyen Edison, sadece bir kişinin vizörden bakarak film seyredebileceği kinetoskop adlı aleti yaptı. Aynı dönemde İngiltere'de: Robert W.Paul, Almanya'da: Max ve Emil Skladonowsky aynı iş üzerinde çalışıyorlardı. 1895 yılında Fransa'da Louis Jean Lumière ve ağabeyi Auguste Marie Lumière hem film çeken hem de gösteren makineyi buldular. 28 Aralık 1895 akşamı Grand Cafe'de ilk halka açık sinema gösterisini yaptılar.

Sinema tarihine yeni ve ticari bir buluş, bir eğlence aracı olarak başladı. George Méliés isimli bir sihirbazın hayalgücü görüntülerle hikaye anlatmaya başlamasıyla yeni bir sanat dalı olma yolunda çok büyük bir adım attı.

Kısa sürede dünyaya yayılan ve kendine ait bir sektör oluşturan sinema yönetmeni David Wark Griffith ile biçim ve anlam değiştirdi kendi dilini oluşturdu.

Avrupa'da sinema sanatı ve sinema sektörünün gelişmesi 1. Dünya Savaşı'nın bitimiyle başladı. devrim sonrası yeniden yapılanan Sovyetler Birliği'nde sinema teknik ve estetik olarak daha 1920 yılında kendine akademik bir yer edindi ve bir sinema okulu açıldı. Kuramsal açıdan Lev Kuleshov ve Vsevolod Meyerhold'un görüşleri doğrultusunda gelişen Sovyet Sineması, Dziga Vertov, Sergey M.Ayzenştayn, Pudovkin'in çalışmalarıyla sinema sanatına yeni bir boyut getirdi.

Bir yanda Sovyetler Birliği'nde kurgu-sinemasal anlatım deneyleri sürerken, Fransızlar, filmlerinin içeriğini desteklemek amacıyla biçimde deformasyon yoluna gittiler.

İzlenimciler olarak adlandırılan grupta Louis Delluc, Jean Cocteau, Jean Epstein gibi yönetmenler yer almaktaydı. Aynı tür bir kaygıyı yaşayan Alman sinemacılar F.W.Murnau, Fritz Lang, G.W.Pabst, Ernst Lubitsch, Carl Meyer gibi sanatçılar dekorun, makyajın ve aydınlatmanın, dramatik yapı üzerindeki etkisini artırmayı amaçlayan Dışavurumcu akımı başlattılar.

Aynı dönemlerde sinemada yeni bir tartışma başladı. Bunun nedeni Görüntünün yanına eklenen "ses" unsuruydu. Bir süre karşı çıkan sesli sinema Alan Crosland'ın yönetmenliği yaptığı "The Jazz Singer" filmiyle halka ve eleştirmenlere kabul ettirdi. 1926 yılındaki bu ilk filminden sonra, her ülkede sesli filmler çekilmeye başlandı, sinema evrensel bir nitelik kazandı, gerek teknik, gerek ekonomik gerekse estetik açıdan olgunluk noktasına geldi.

Sinemanın her döneminde teknolojik altyapısı ve yaratıcı insanlarıyla Amerikan sineması, genel sinema kültürü üzerinde en etkileyici sinema oldu. Edison'dan bu yana çok sağlam bir teknolojik altyapıya sahip olan, endüstrisini ve ticaret sektörünü sağlam temeller üzerine oturtan, John Ford başta olmak üzere William Wyler, Frank Capra gibi dünyadaki tüm insanları etkileyebilen filmler yapan yaratıcılarıyla Amerikan sineması günümüz sinemasının oluşmasında en büyük etken oldu.

TÜRKİYE'DE SİNEMA

"Ortalık birdenbire karardı. Zifiri karanlık içinde kaldık, korktuk. Elim gayri ihtiyari ağabeyimin elini aradı, buldum ve bir tehlike karşındaymışım gibi sınıksız kavradım. Arkamızdaki sıradan ışıklar fışkınyordu, pencerelere örtülen siyah perdelere itiraz ediyorlardı. Perdenin önüne gelen şahıs bu karrarının lüzumunu izah etti ve hemen ardından gösteri başladı.

Avrupa'nın bir yerinde bir istasyon. Ritim üzerinde insanlar telaşlı telaşlı gidiyor. Ama ne gidiş geliş hepsi sara nöbetine tutulmuş sanırsınız! Haraketler o kadar hızlı, ölçüsüz ve acayip ki. Tren kalktı. Bittabi sessiz sedasız. Aman yarabbi üstümüze doğru geliyor! Zindan gibi salonun içinde kıpırdanmalar oldu. Trenin perdeden fırlayıp seyircileri çığnemesinden korkanlar yerlerini terkettiler galiba..."

Ercüment Ekrem TALU'nun
Anılarından

Türkiye'de ilk halka açık film gösterisi, 1896 yılında Galatasaray'daki Sponeck Birahanesi'nde yapıldı. Bu gösteriler daha sonra Odeon, Corcordia, Varyete gibi tiyatro ve gazinolarda devam etti.

Ülkemizde 1896 yılında Lumière kameramanlarından Promio kardeşlerle başlayan film çekimleri, birçok kameramanın Türkiye'de özellikle de İstanbul'da belge filmleri çekmesiyle devam etti.

1905 yılında Makedonya'da Manaki Kardeşler Sultan Reşat'ın Makedonya'yı ziyaretini filme aldılar.

1914 yılında Birinci Dünya Savaşı başladı. Harbiye Nazırı ve Başkumandan Vekili Enver Paşa, müttefikimiz Almanya'yı seyahati sırasında Alman ordusunun sinema dairesini inceledi. 1915 yılında Osmanlı Ordusu'na bağlı olarak Merkez Ordu Sinema Dairesi kuruldu. Başına Pathé firmasının Türkiye temsilcisi Sigmund Weinberg getirildi. Savaşın bitimine kadar Merkez Ordu Sinema Dairesi Müdürlüğü yapan Weinberg 1916 yılında "Himmat Ağa'nın İzdivacı" isimli konulu bir film çekmeye başladı fakat film bitirilemedi, filmi, Weinberg'in ülkeden ayrılmasından sonra Fuat Uzkınay tamamladı.

Merkez Ordu Sinema Dairesi, Türkiye'deki ilk sinema teşkilatıdır ve devlet tarafından kurulmuştur. Birinci Dünya Savaşı sırasında ordu adına birçok belge ve haber filmi çekmiştir.

Resim 6. Merkez Ordu Sinema Dairesi

Aynı dönemde amacı halkın desteğini orduya ulaştırmak olan Müdafaa-i Milliye Cemiyeti'nde gelir kaynaklarını arttırmak için film yapımına başladı. Yönetmenliğini Sedat Simavi'nin yaptığı, Pençe (1917) ve Casus (1917) filmleri bu kuruluş adına çekildi. Bu filmler ilk konulu Türk filmleridir.

1918 yılında savaşın yenilgiyle sonuçlanması nedeniyle Merkez Ordu Sinema Dairesi ve Müdafaa-i Milliye Cemiyeti'nin elindeki araç ve gereçler Malûl Gaziler Cemiyeti'ne aktarıldı. 1919-1921 yılları arasında Ahmet Fehim Mürebbiye ve Binnaz'ı Şadi Fikret Karagözoğlu'nda Bican Efendi Vekilharç filmlerini bu derneğin desteğiyle çektiler. 1922'de Türkiye'deki ilk film şirketi Kemal Film kuruldu. Asıl mesleği tiyatro oyuncusu ve tiyatro yönetmenliği olan Muhsin Ertuğrul Kemal Film adına film yöneterek sinema çalışmalarına başladı ve çok uzun bir dönem Türkiye'de film çeviren tek kişi oldu. Kemal Film'in kapanmasından sonra (1924) kurulan İpek Film'in de (1928) tek yönetmeni Muhsin Ertuğrul'du. Bir dönem Almanya'da sinema çalışmalarına katılan Muhsin Ertuğrul'un sineması, tiyatro-

ya göre daha gerçekçi yapılmış dekorlar ya da gerçek mekânlarda oynayan tiyatro oyuncularının filme aktarılması anlayışına dayanan ve yaratıcılığı yabancı filmleri uyarlamaktan öteye gidemeyen bir sinemaydı. Muhsin Ertuğrul gerek sinema dili gerekse oyunculuk açısından tiyatronun etkisinde filmler yaptı.

Bu dönemdeki en olumlu olay stüdyoda ve dönemin en modern cihazlarıyla, sesli çekilen filmlerin teknik kalitesinin yüksek olması ve sinema çalışmalarının belli bir disiplinle yapılmasıydı.

"Benim oynadığım film, İstanbul Sokaklarında ilk sesli Türk filmidir. Hatta aynı yıl 1931'de Almanya'da Brigitte Helm ilk sesli filmi çevirmişti. Bizim gibi yani. Muhsin Bey sesli film çekilmesi işinde önyak oluyor. Bizde sesli film stüdyosu yok o zaman. O yüzden Paris'e gidiyoruz. Orada Epine Stüdyosu'nda çalışıyoruz. Aynı stüdyoda daha küçük bir dekorda da René Clair çalışıyordu."

Semiha Berksoy

Resim 7. İpekçi'lerin stüdyosunda Akasya Palas Filmi çekiliyor

"İpekçiler Muhsin Bey'e açık bono verdiler. Muhsin Bey o devrin en iyi aletlerini, kamera, ışık ses, laboratuvar olarak o devrin en iyi aletlerini gitti, satın aldı. Aletler getirildi, ecnebi mütehassıslar tarafından kuruldu ve yepyeni bir stüdyonun içinde Muhsin Bey çalışmaya başladı. bu bu güne kadar Türk sinemasında hiçbir kişiye nasip olmuş birşey değildir."

İlhan Arakon
Görüntü Yönetmeni, MSÜ Sinema-Tv Bölümü
Öğretim Görevlisi

İkinci Dünya Savaşı'nın başlarında yurtdışından getirilen filmlerin azalması ve dönemin genç insanların film yapmak istemesi Türk sinemasındaki yeni bir dönemin başlangıcı oldu. Bu insanların en önemli özelliği yurtdışında sinema veya fotoğraf eğitimi görmüş olmalarıydı. 1939'da Faruk Kenç'in Taş Parçası Filmi'ni çekmesiyle başlayan bu dönem Türk sinemasının kendi dilini yaratma çalışmalarına bir başlangıç oldu. Sinema tarihimizde geçiş dönemi diye adlandırdığımız bu dönemde ürünler veren Şadan Kamil, Turgut Demirağ, Baha Gelenbevi, Şakir Sırmalı, Aydın Arakon, Orhon Murat Arıburnu gibi yönetmenlerle Türk sineması ilk kez "yaratıcı" ruhuna ve sinemasal anlatım denemelerine kavuştu.

Yeni film yapım şirketleri kuruldu. Tiyatro kökenli olmayan sinema oyuncularını bu dönemde filmlerde rol almaya başladılar. 1948 yılında yerli filmlerden alınan vergi rüsumunun % 25'e düşürülmesi yapılan film sayısını artırdı.

Ülkede bulunan nitelikli film yapım aletlerinin ve stüdyonun hâlâ Muhsin Ertuğrul ve tiyatro kökenli yönetmenlerin elinde oluşu, yeni sinemacıları teknik yönden ödün verme yoluna itti. Filmleri sessiz çekerek, stüdyoda, seslendirme yoluna gittiler.

"Faruk Bey, bu dublaj sisteminin getirmeseydi, Türkiye'de bir sinema oluşmasına imkân yoktu. İpekçiler'den başka sermaye yatıran yoktu o zaman. Nasıl bir sinema oluşacaktı?."

Lütfi Ö.Akad
Yönetmen, MSÜ Sinema-Tv Bölümü
Öğretim Görevlisi

1950'li yıllarda ulusal bir sinemanın temellerini kuracak sinemacılar film yapmaya başladılar. Lütfi Ö.Akad, Metin Erksan, Atıf Yılmaz, Memduh Ün, Osman F.Seden, daha sonra Halit Refiğ, Ertem Göreç, Duygu Sağıroğlu gibi sinemacılar sektöre girdi.

Sinemamızın bu dönemdeki en önemli özellikleri, her yönetmenin kendine özgü anlatım dili, yeni konular, yeni bir bakış açısı ve örgütlenme çabıdır.

Türk Sinema Tarihi'nin en önemli filmleri bu dönemde yapılmıştır.

Türkiye Filmcileri, Sinemacıları ve Teknisyenleri Kooperatifi, Türkiye Film İmalcileri Cemiyeti, Türk Sinema Sanatçıları Derneği gibi dernekler bu yıllarda kurulmuştur.

Bu dönemde birçok yeni yönetmen film yapmaya başladı. Seyircinin ilgisi üzerine yapılan film sayısında büyük artış oldu. Buna rağmen yapımcılar, sinemadan kazandıkları parayı sektöre yatırmadı ve bu ilgiye rağmen Türkiye'de bir sinema endüstrisi kurulamadı. Var olan teknik altyapı da hiçbir yenileşme olmaması filmlerin teknik ve estetik kalitelerinin gitgide düşmesine yol açtı.

"Sinemacı yetiştirme konusu, hiç ele alınmadı, sinemacılar usta-çırak ilişkisi içinde yetiştirildi"(*).

Türkiye'nin 1970'li yıllarda yaşadığı siyasal, ekonomik ve toplumsal problemler sinemayı olumsuz etkiledi. Bu dönemde Lütfi Ö. Akad, Metin Erksan, Atif Yılmaz Batıbeki, Halit Refiğ ve Memduh Ün film çekmeyi sürdürürken Yılmaz Güney oyunculuğun ardından senarist ve yönetmen olarak sinemaya girdi.

Günümüzde de film çekmeyi sürdüren Zeki Ökten, Erden Kıral, Ömer Kavur, Tunç Okan, Tunç Başaran, Ali Özgentürk, Yusuf Kurçenli ve Yavuz Turgul sinema alanında çalışmaya başladılar. Ertem Eğilmez kendine özgü anlatımı ve duyarlılığıyla halkın en çok sevdiği yönetmen oldu.

(* Nijat Özön, Karagöz'den Sinemaya Türk Sineması ve Sorunları, s.31.

TÜRKİYE'DE SİNEMA-TV EĞİTİMİ

Türkiye'deki ilk sinema teşkilatı olan Merkez Ordu Sinema Dairesi, devlet tarafından kurulmuş bir kurum olmasına karşın daha sonraki yıllarda devlet-sinema ilişkisi oldukça zayıftır. Öyle ki Türk filmlerini toplayacak, koruyacak ve bu kültür mirasına sahip çıkacak bir devlet film arşivi ancak kişisel çabayla kurulmuştur.

"1968 yılında 300'ün üzerinde filmimiz vardı. 300 filmi korumak ve bu faaliyetlerimizi genişletmek artık bizim elimizdeki imkânlarla mümkün değildi. Zamanın Akademi Başkanı Sayın Profesör Hüseyin Gezer'e durumu anlattım ve devletin bir film arşivi kurmasını teklif ettim. Teklifimi çok olumlu karşıladı. 1968 Ağustosunda Akademi Temsilciler Kurulu, Devlet Film Arşivi Yönetmenliği'ni onayladı. 3 Ocak 1969'da yönetmelik Resmi Gazete'de yayınlandı ve Devlet Film Arşivi çalışmaya başladı."

Sami Şekeroğlu

Devlet aynı kayıtsız tutumu sinema-tv eğitimi konusunda da göstermiştir. Ülkemizde sinema eğitiminin oluşacağına dair ilk belgeye Mayıs 1965 yılında rastlıyoruz. Sami Şekeroğlu Kulüp Sinema 7'nin aylık yayınlarından film dergisindeki "İleriye Doğru" başlıklı yazısında sinema eğitiminden bahsediyor.

"Yurdumuzun ilk sinema kulübü Kulüp Sinema 7, ilk kaliteli sinema dergisi Film oldu. Yarının güçlü sinemacısı ile sinema okulu yine Kulüp Sinema 7'nin dolayısıyla Güzel Sanatlar Akademisi'nin malı olacaktır. Onu koruyun".

1967 yılında Kulüp Sinema 7, Türk Film Arşivi'ne dönüşürken tüzüğünde sinema eğitimi amaçlı kurslar düzenleyeceğini belirtti.

kaçınmamışlardır. Daha sonra LÂLE FİLM STÜDYOSU, EMEK, TOROS ve MELEK FİLM Şirketleri bu çabamıza katılmışlardır. ALMAN, FRANSIYALI, İTALYAN, İSVEÇ KÜLTÜR MERKEZLERİ'nin sürekli yardımları ve sinema yazarlarımızdan Sayın SEMİH TUĞRUL, GIOVANNI SCOGNAMILLO, TANJU AKERSON'un içten desteğine Türk sinemaseveri adına teşekkürü bir borç biliriz.

Yurdumuzun ilk sinema kulübü; KULÜP SINEMA 7, ilk kaliteli sinema dergisi FİLM oldu. Yarının güçlü sinemacısı ile sinema okulu yine KULÜP SINEMA 7'nin, dolayısıyla GÜZEL SANATLAR AKADEMİSİ'nin malı olacaktır. Onu koruyun.

AÇIKLAMA: Bugüne dek yüzler

yayınlanmıştır. Bu dergiye katkıda bulunmak demektir. Sırası geldikçe bir bir sözünü edeceğiz bunların. Yalnız mektuplardan biri bizi yeri yordu. Buna burada cevap vermeyi uygun bulduk. Bakırköy'den Harun R. İdil alayı bir tutumla özel olarak şunları söylüyor: «BATAN GÜNEŞ» in öz adı L'ECLISSE değil, L'EC-LIPSE'dir ve Peter Cowie'nin dediği gibi bir sonla bitmez.» Bu filmin öz adı İtalyanca olup, L'ECLISSE'dir.

Okuyucumuz sinemalarda Fransızca afişi görüp, yırmıaltı daikka eksik seyrettiyse filmin sonunun öyle bitmediğini iddia etmesi gereksizdir.

Yıllarca Avrupa'ya ışık tutan Amerikan Sineması'na niçin dokunmadığımızı ve büyük bir şaheserini haftalardır sinemalarda oynadığını örnek vererek bizi suçluyor. Dergimizin birinci sayısında sözünü ettığımız SHADOWS (GÖLGELER) filmi bir Amerikan yapıtı idi. BATI YAKASI'NIN HİKÂYESİ'ne gelince; Dünya'nın en ünlü rejisörü diye adlandırdığı Robert Wise üçüncü sınıf bir yönetmendir. Bu filmi de çok

bir yapıt olmayıp, ancak Jerome Robbins'in çabasıyla kendini göstereninden beş alan bir kurtarıcı Amerikan Sineması'na filminde parça ışık tuttuğu bir film değil. Ayrıca gazetesinin birer mütercim kanı olduğunu ve bir isim vermeden çekmemizi söylüyor. Eğer birsin, ister kendisi yazsın ister başkama yararlıysa söz söylemek yersiz olur. Kimsenin kulağını çekmeğe ne yetkimiz ne de niyetimiz var. Biz kulakların kendiliğinden çekilmesine taraftarız. Dutlar olgunlaşınca dökülmeğe başlayacaktır.

Hiçbir memleketin; sinemasından «Tüm yanayız» veya «Ona tüm karşınız» demeyeceğiz. Bizi ilgilendiren memleketler değil, yapıtlardır.

Yerli sinemamıza gelince; bugün ona dokunmayı, ona karşı gelmeyi gereksiz buluyoruz. Kötü bir şeyi kaldırmak için onun yerine konacak iyiyi hazırlamak gerek.

Türk Film Arşivi Tüzüğü*

Bölüm I

Derneğin Konusu ve Amacı

Madde 4: a) Konusu: Sinema

b) Amacı: Film gösterileri yapmak, dergi, kitap vs. gibi yayınlarda bulunmak. Sinema arşivleri yapmak, Milli Sinema Merkezi'nin kurulmasına yardımcı olmak, yurtiçindeki kulüp ve sinemateklerle işbirliği yapmak, sinema ile ilgili kurslar açmak, gerçek sinemasever seyirciyi yetiştirmek, amatörleri desteklemek, sinema sanatının yayılması için gerekli her çalışmayı yapmak. Böylece Türk sinemasının gelişmesine yardım etmek.

1969'da Türk Film Arşivi, İstanbul Devlet Güzel Sanatlar Akademisi Devlet Film Arşivi adını alarak devlete devredildi. O dönemde yayınlanan "Akademik Sinema" dergisinin kasım sayısında bu devir "ayın olayı" sayılıyordu ve Sami Şekeroğlu "ayın kişisi" seçildi.

"Biz film arşivinin hareket eden her noktasını Türk insanının eğitimi, Türk sinemasının gelişmesi için çalıştırmaya uğraşacağız. Bugüne kadar yaptığımız işler, bu sözlerimizin garantisidir".

Sami Şekeroğlu

"Türk insanının eğitimi ve Türk sinemasının gelişmesi" için sözcüğü bu güne kadar hiçbir kuruluş, hiçbir grup, hiçbir çevre tarafından, hiçbir şekilde desteklenmeyen Türk sineması için büyük önem taşımaktaydı"(**).

1974 yılında eğitim kadrosunu Lütfi Ö.Akad, Metin Erksan, İlhan Arakon, Halit Refiğ ve Sami Şekeroğlu'nun oluşturduğu sinema kursları başladı. 1975 yılında akademinin bazı bölümlerine sinema dersleri kondu ve Sami Şekeroğlu Türkiye'nin ilk sinema öğretimi görevlisi oldu. 1976 yılında ise lise çıkışlı öğrencilerle Türkiye'de ilk kez üniversite düzeyinde Sinema-Tv eğitimi başladı.

(*) Bkz. Türk Film Arşivi Tüzüğü MSÜ STM Arşivi.

(**) Akademik Sinema Sayı: 5, Kasım 1969, s.18.

KULÜP SİNEMA 7'DEN SİNEMA-TV ENSTİTÜSÜ'NE

"1962 yılında akademide öğrenci iken, akademinin bir koridor başını keserek, yani bir gecekondu yaparak bu işe başlamış olduk. 1962 yılında Türkiye'de sinema kültürü konusunda herhangi bir faaliyet yoktu. Ve bizim bu faaliyetimiz birdenbire çok büyük etki yaptı. Faaliyete önce 16 mm'lik film gösterileri yaparak başladık."

Sami Şekeroğlu

1962 yılında İstanbul Devlet Güzel Sanatlar Akademisi Yüksek Resim Bölümü öğrencisi Sami Şekeroğlu okul içinde faaliyet gösteren "KULÜP SİNEMA 7" adında amatör bir sinema kulübü kurdu.

Kulüp Sinema 7(*) Yönetmeliği

Bölüm I

Kulübün Adı ve Merkezi

Madde 4: a) Konusu: Sinema

b) Amacı: Sinemayla ilgili kimselerin bilgilerini arttırmak, amatörleri desteklemek, dergi çıkarmak, yayınlar yapmak, gerçek sinema kavramını yurdumuzun her tarafına ulaştırmak, yurtiçinde ve dışındaki sinema kulüpleriyle haberleşerek işbirliği yapmak ve böylece Türk sinemasının kalkınmasına yardım etmek.

Kısa sürede Akademi içinde ve dışında adını duyuran kulüp, programlı film gösterileri yaptı, sinema dergileri yayınladı, yerli ve yabancı sinemacıları davet ederek, açık oturumlar, söyleşiler düzenledi.

(*) Bkz. Kulüp Sinema 7 Yönetmeliği, MSÜ STM Arşivi.

1964 yılında Sami Şekeroğlu ve Kulüp Sinema 7 çalışanları bir film arşivi oluşturmak, böylece bunları gelecek kuşaklara iletmek amacıyla film toplamaya başladılar. Türkiye'de o güne kadar filmler arşivlenmiyor, oldukça kötü şartlar altında, çeşitli yerlerde depolanıyordu. Gelecekte ülkenin tek arşivini oluşturacak bu çalışma sonucu toplanan filmleri, bakım-onarımları yapıldı ve filmler uygun koşullarda bir arşiv odasına konuldu.

Arşiv çalışmalarının hızlanması ve toplanan film sayısının artması üzerine 1967 yılında Kulüp Sinema 7 "Türk Film Arşivi" adını aldı ve Uluslararası Film Arşivleri Federasyonu (FIAF)'ına üyelik için başvurdu. O dönemde Türk Sinematek Derneği kurulmuş ve FIAF'a aynı başvuru yapılmıştı.

Türkiye'den iki ayrı kurumun başvurusu üzerine FIAF adına Yugoslav Film Arşivi Müdürü V.Pagocic Türkiye'ye geldi ve her iki arşivle ilgili çalışmalar yaptı. Bu çalışmaların sonucu Türk Film Arşivi FIAF'a 1967 yılında yazışma üyesi, 1969'da yedek üye, 1979'da ise asil üye oldu.

Türk Film Arşivi, Devlet Film Arşivi Yönetmeliği'nin 3 Ocak 1969 gün ve 13091 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanmasıyla **İstanbul Devlet Güzel Sanatlar Akademisi Devlet Film Arşivi** adını aldı.

1976 yılında adı **İstanbul Devlet Güzel Sanatlar Akademisi Sinema-TV Enstitüsü** olarak değiştirildi. 1981 yılında çıkan bir kanunla İstanbul Devlet Güzel Sanatlar Akademisi, Mimar Sinan Üniversitesi adını alırken, Sinema-Tv Enstitüsü, **Mimar Sinan Üniversitesi Sinema-Tv Araştırma Uygulama Merkezi** oldu.

1976 yılından bu yana üniversite düzeyinde sinema eğitimi de sürdüren kurumda lisan ve lisanüstü kademelerinde sinema-tv eğitimi yapılmaktadır.

KURUMUN BÖLÜMLERİ

Arşiv

Türkiye'nin ilk ve tek film arşividir. Arşivde 6000'in üzerinde yerli ve yabancı filme ait orjinal negatifler, dup negatifler ve kopyalar, 2000'in üzerinde 1 inch, Betacam ve U'matic formatlarda video bant, 40.000 fotoğraf, afişler, senaryolar, her türlü görsel ve işitsel malzeme korunmaktadır. Koleksiyonun büyük bir bölümünü ulusal yapımların orjinal negatifleri oluşturmaktadır.

Resim 8. MSÜ Sinema-TV Merkezi Arşivi

Kurum arşivcilik çalışmalarının yanısıra halka açık gösteriler, oturumlar, sergiler düzenlenmekte, yerli ve yabancı festivallere katılarak Türk sinemasının yurtiçinde ve dışında tanınması sağlamaktadır. Her yıl yurtdışından sinemacılar ve bilim adamları davet edilerek seminerler ve konferanslar düzenlenmektedir. Ayrıca Türk sinemacılarına, yerli ve yabancı kuruluşlara, araştırmacılara sinema alanında, danışmanlık hizmeti verilmektedir.

Teknik İmkânlar

Kurumun çağdaş teknoloji ile donatılmış sinema laboratuvarında 8 mm, 16 mm, 35 mm yıkama ve baskı, telesine, seslendirme, kurgu ve diğer imkânlar bulunmaktadır. Ayrıca kurumda nitrat tabanlı ve yıpranmış filmler için özel yöntemlerle bakım-onarım ve yenileme işlemleri yapılmaktadır.

Kurum, broadcast donanımda video post production ünitelerine sahiptir. Bu ünitelerde belgeseller ve sinema ağırlıklı kültür-sanat programları üretilmektedir. Televizyon yayını yapabilecek kapasitedeki bu üniteden üç yıl boyunca İstanbul ve çevresine kültür ve eğitim amaçlı lokal bir televizyon yayını yapılmıştır.

Sinema ve televizyon alanındaki tüm çalışmalar, kurumun akademik kadrosu ve öğrencileri tarafından gerçekleştirilmektedir.

Resim 9. MSÜ Sinema-Tv Merkezi Video Post-Production ünitelerinden biri

Stüdyolar-Sinema Salonları

Kurumda ikisi 500 m², ikisi 100 m² olmak üzere dört çekim stüdyosu ve bunlara bağlı olarak çalışan video üniteleri bulunmaktadır. Bu stüdyolarda, televizyon programları ve filmler çekilmekte, canlı yayınlar yapılmaktadır.

Biri 350, diğeri 75 kişilik sinema salonlarındaki film gösterim ve geniş perde video gösterim imkânları, halka açık gösteriler, galalar ve özel gösteriler için kullanılmaktadır. Ayrıca, sinemacılara, araştırmacılara ve öğrencilere hizmet veren bir film-video kütüphanesi bulunmaktadır.

Resim 10. Sinema salonu-stüdyo

Eğitim

Kurumun lisans ve lisansüstü kademelerinde verdiği örgün eğitim, Türk Sinema ve Televizyonunda eksikliği duyulan teknik eleman ve sanat adamı boşluğunu dolduracak nitelikte öğrenci yetiştirmeyi amaçlamaktadır.

Resim 11. Prof.Sami Şekeroğlu ve asistanları bir çalışma sırasında

TÜRKİYE'DE SİNEMA-TV EĞİTİMİ VEREN KURUMLAR

Türkiye'de sinema-televizyon eğitimi veren okullar özel yetenek sınav sonuçlarına göre öğrenci alırlar. Bu okullar.

Mimar Sinan Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi	Sinema-Tv Bölümü
Dokuz Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi	Sinema-Tv Bölümü
Anadolu Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi	Sinema-Tv Bölümü
Marmara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi	Sinema-Tv Bölümü

Bu bölümlerin dışında başka üniversitelerde, sinema-tv dersleri okutulmaktadır. Eğitimin kapsamı ve amacı açısından farklılıklar gösteren bu okulların isimleri Ek 1'de belirtilmiştir.

MİMAR SİNAN ÜNİVERSİTESİ GÜZEL SANATLAR FAKÜLTESİ SİNEMA-TV BÖLÜMÜ

Türkiye'de ilk Sinema-Tv eğitimini başlatan kurum olan Mimar Sinan Üniversitesi Sinema-TV Bölümü 1976 yılından itibaren lisans ve lisansüstü kademelerinde eğitim yapmaktadır.

Kurumun lisans düzeyindeki 4 yıllık eğitim programında ilk iki yıl teorik ve uygulamalı dersler, üçüncü ve dördüncü yıllarda ise tümüyle uygulamalı atölye çalışmaları yer almaktadır(*).

Öğrenciler eğitimleri boyunca arşiv, stüdyolar, laboratuvar ve post-production bölümlerinde çalışmakta, kurumun bütün profesyonel çalışmalarında görev almaktadır. Üçüncü sınıftan itibaren her yarı yıl en az bir tane olmak üzere kısa veya orta metraj konulu veya belgesel film çekme zorunlulukları vardır. Öğrenciler filmlerini okulun kendilerine sağladığı teknik olanaklarla çekmekte ve kurgulamaktadır.

"Yapıcı gereği yatırımı ve üretimi çok pahalı olan sinemanın yalnızca araştırma ve eğitimle sınırlandırılması olanaksızdı. Böylelikle eğitimin, üretim içerisinde olmasına karar verilerek "EĞİTİM İÇİNDE ÜRETİM, ÜRETİM İÇİNDE EĞİTİM" programı benimsendi.(**)"

Prof.Sami Şekeroğlu
MSÜ Sinema-TV Bölümü Başkanı
Rektör Yardımcısı

Okulun eğitim kadrosu, kendi içinden yetiştirdiği öğretim üyelerinin yanısıra, Lütfi Ö.Akad, İlhan Arakon, Memduh Ün, Duygu Sağıroğlu, Halit Refiğ gibi Türk sinemasına birçok ürün vermiş ustalardan oluşmaktadır.

Türkiye'nin ilk ve tek arşivi kurumdadır ve eğitimin her safhasında kullanılmaktadır.

Her yıl yurtiçinden ve yurtdışından sinema adamları bölüme seminer dersleri vermek üzere gelmektedir.

Öğrenciler programlı eğitimin yanısıra, kurumun profesyonel çalışmalarında görev alırlar. Bu çalışmalardan bazıları aşağıda belirtilmiştir.

Türk Sinema Tarihi - 20 Bölüm Belgesel
(Kurumda 1985 yılında başlatılan Türk Sinema Tarihi Araştırmaları devam etmektedir).

(*) MSÜ Sinema-TV Bölümü eğitim programı, Ek 2.

(**) Eğitim İçinde Üretim, Üretim İçinde Eğitim, Prof.Sami Şekeroğlu Milliyet Sanat Dergisi, 15 Ekim 1988, s.12.

- Oskar Alan Filmler - 22 Bölüm - TV Programı
Sinema Klasikleri - 7 Bölüm - TV Programı
Ünlü Ustalar ve Filmleri - 11 Bölüm - TV Programı
Toplu Gösteriler - 10 Bölüm - TV Programı

Toprak Adamları

Beni Hatırlayınız (Atatürk Belgeseli)

Atatürk ve Sanat

Sedat Hakkı Eldem ve Türk Mimarlığı

İstanbul'un Kentsel Gelişmesi

Bedia Muvahhit Belgeseli

Ayhan Işık Belgeseli

Muhsin Ertuğrul Belgeseli

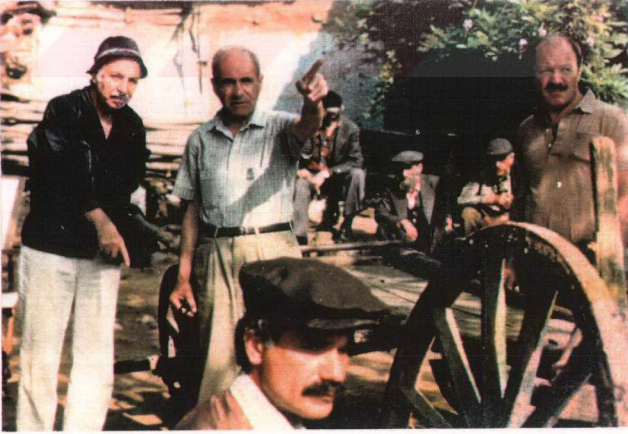
Tanıtım Filmleri

Ayrıca kurumun öğretim üyeleri ve öğrencileri 1992-1994 yılları arasında İstanbul ve çevresine kültür ve eğitim amaçlı televizyon yayını yapmıştır.

Mimar Sinan Üniversitesi Sinema-Tv Bölümü

Resim 12. MSÜ Sinema-Tv Bölümü Türk Sinema Tarihi Araştırmaları çekim çalışmaları

Resim 13. MSÜ Sinema-Tv Bölümü öğretim görevlileri İlhan Arakon, Lütfi Ö.Akad, Duygu Sağıroğlu öğrencilerle birlikte çekilen "Yerle Gök Arasında" filminin setinde

Resim 14. MSÜ Sinema-Tv Bölümü öğrencileri, "Julia Sax" filminin öğrenci çalışması

Resim 15. MSÜ Sinema-Tv Bölümü'nde Klaus Eder ve Halit Refiğ seminerde

İZMİR DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ GÜZEL SANATLAR FAKÜLTESİ SİNEMA-TV BÖLÜMÜ

"1976 yılında, uzun süre sansür kurulunda raportör ve başkan olarak çalıştıktan sonra "Sinematografik Hürriyet" adlı sinema üzerine doktoramı yaptım. Muhsin Ertuğrul konusunda bir doçentlik tezi yapmış ve Ankara'da Basın-Yayın Yüksek Okulu'nda çalışmaktaydım. O dönemde İzmir'e bir ziyaret sırasında Güzel Sanatlar Fakültesi Sayın Dekanı Rauf Beyru, İzmir'de Güzel Sanatlar Fakültesi'nde görsel sanatlar üzerine yahut ses ve gösteri sanatları üzerine bir bölüm açmak istediğini söyledi. Bu görevi bana verdiler. Ben de orada Ses ve Görüntü Sanatları Bölümü'nü kurdum. Aslında bu kuruluş olmadı. Ses ve Görüntü Sanatları deyince, tiyatro, opera, sirk, bu arada sinema-tv vb. bütün bunları 4 yıl içinde öğretip ortaya çıkarmak mümkün değildi. Bir Tiyatro Bölümü, bir sinema-tv bölümü, bir müzik bölümü. Bunları yapalım dedim. Sinemanın yurdumuzda yerleşmesi, bu dağınıklıktan kurtarılması için, sıradan ya da çantadan yetişen, pratikten yetişen çok değerli yönetmenlere rağmen, genç solğun sinemaya getirilmesi konusu beni çok ilgilendiriyordu. Bir okul kurmaya karar karar verdiğim zaman gördüm ki film çekimi, aydınlatma, sahneye koyma, kurgu gibi hususları üç ayda öğretiyorlardı. Bizim niyetimiz teknisyen mi yetiştirmektir yoksa sinema konusunda, bilgili, kültürlü sinema adamı mı yetiştirmektir? Burada genel kültür, sinema kültürü ve sanat kültürüne ağırlık vererek % 60 kuramsal % 40 uygulamalı derslere göre bir program yapıp, okulu kurduk"(1)

Prof.Dr.Alim Şerif Onaran

Kuruluş aşamasında Ege Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi içinde "Filmoloji Bölümü" adı altında yer alan kurum, 1983 yılından itibaren Dokuz Eylül Üniversitesi bünyesinde eğitim vermektedir.

Dokuz Eylül Üniversitesi Sinema-Tv Bölümü'nün eğitim programı ile iki yıl genel kültür ve sanat kültürü ağırlıklı, son iki yılda sinema ve uygulama ağırlıklıdır. Öğrenciler, sinema-tv yönetmenlik, sinema-tv yazarlık ve araştırmacılık, sinema-tv görüntü yönetmenliği programlarından birini seçerek branş eğitimi yapmaktadır(2).

(1) 28. Antalya Altın Portakal Film Festivali "Sinema Eğitimi Paneli" Kasım 1991.

(2) Dokuz Eylül Üniversitesi Sinema-TV Bölümü Eğitim Programı, Ek 3.

Okulun teknik olanakları oldukça sınırlıdır. Öğrencilere projelerini gerçekleştirebilmek için yeterince çekim malzemesi ve kurgu imkânı sağlanamamaktadır. Bu tür olanaksızlıklar öğretim kadrosunu öğrencilerle birlikte çalışabilecekleri projelere yöneltmiştir. Bu birlikte yapılan projelerde öğrencilerin, yapımların her safhasında yer almaları sağlanarak, deneyim eksikliklerini tamamlayabilmeleri amaçlanmaktadır.

Kurum örgün eğitim çalışmalarının yanısıra, her yıl düzenledikleri Uluslararası İzmir Film Festivali, yerel katılımın sağlandığı senaryo ve sinopsis yarışmaları gibi etkinliklerde de bulunmaktadır.

Dokuz Eylül Üniversitesi Sinema-TV Bölümü çalışmalarından bazı örnekler şunlardır:

"İzmir İzmir"	-	Dramatik Belgesel
"Bir Düşün Masalı"	-	35 mm Uzun metraj
"Hot Türkiye"	-	Klip çalışması

MARMARA ÜNİVERSİTESİ GÜZEL SANATLAR FAKÜLTESİ SİNEMA-TV BÖLÜMÜ

1982 yılında kurulan Marmara Üniversitesi Sinema-Tv Bölümü, 1983 yılında öğrenci olarak sinema televizyon eğitimine başlamıştır. Bölüm 4 yıllık eğitim süresi boyunca branşlara ayrılmamasına rağmen, ikinci sınıftan itibaren programına koyduğu ana ve yan seçmeli derslerle öğrencilerini istekleri doğrultusunda yönlendirmektedir.

İlk yıl genel kültür ve sinema kültürü ağırlıklı programın ardından ikinci yıl, sinema kuramı ve sinema tekniği ağırlıklı bir eğitim uygulanmaktadır. Öğrenci üçüncü ve dördüncü yıllarda çoğunlukla kendi imkânlarını kullanarak her yıl bir film çekmektedir(1).

(1) Marmara Üniversitesi Sinema-Tv Bölümü Eğitim Programı, Ek 5.

ESKİŞEHİR ANADOLU ÜNİVERSİTESİ İLETİŞİM FAKÜLTESİ SİNEMA-TV BÖLÜMÜ

Eskişehir Anadolu Üniversitesi Sinema-Tv Bölümü eğitime 1977 yılında Eskişehir İktisadi Ticari İlimler Akademisi Sinema-Tv Yüksekokulu olarak başladı.

1980 yılında, İletişim Fakültesi'nin kurulmasıyla Sinema-Tv Bölümü bu fakültenin içinde yer aldı. 1982 yılında ise Açık Öğretim Fakültesi'nin kurulmasıyla, fakülte değişti. Bugün yine İletişim Fakültesi bünyesinde eğitimini sürdürmektedir.

Okulun lisan eğitimi ilk yılı İngilizce eğitimi olmak üzere 5 yıldır. 1 yıllık İngilizce eğitiminden sonra mesleki eğitim başlamaktadır. Bu eğitimin ilk yılında fakültenin diğer bölümleriyle ortak okutulan dersler yer alır. İkinci yıldan itibaren uzmanlığa yönelik alanlarda teorik ve uygulamalı eğitim verilmektedir.

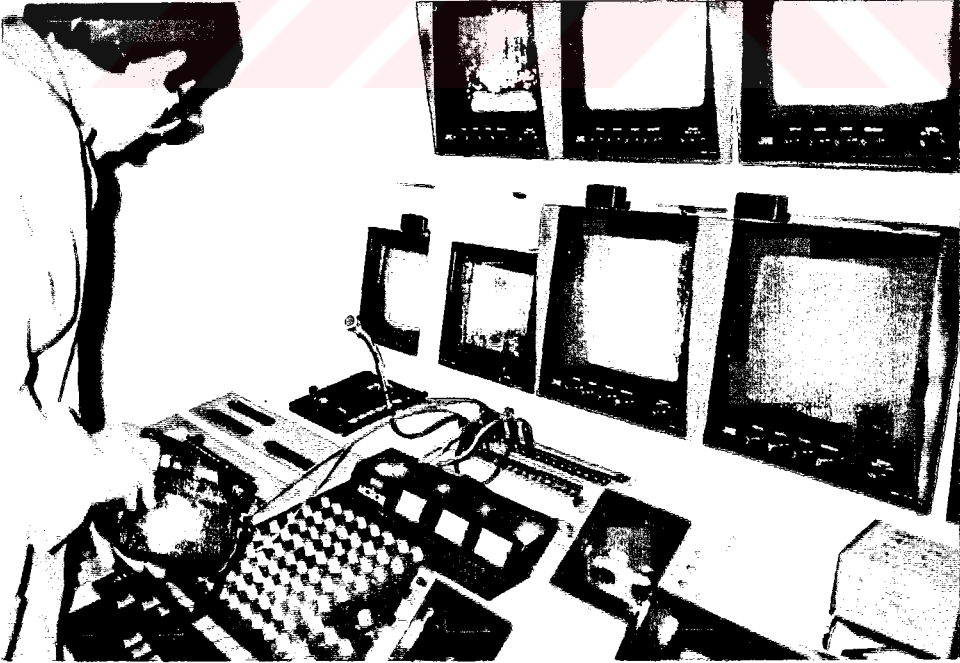
İletişim ve sinema televizyon sektöründe çalışan profesyoneller, seminer vermek için okula davet edilerek, öğrencilerin sektör hakkında bilgi sahibi olması sağlanmaktadır.

Öğrenciler derslerde uygulamalı eğitim görmelerine karşın sadece diploma projesinde bireysel olarak çalışabilmektedir. Bunun yanında öğrenciler Açıköğretim Fakültesi'ne ait 2 adet profesyonel stüdyoda ve bunlara bağlı birimlerde staj yapmaktadır(1).

(1) Anadolu Üniversitesi Sinema-Tv Bölümü Eğitim Programı, Ek 4.

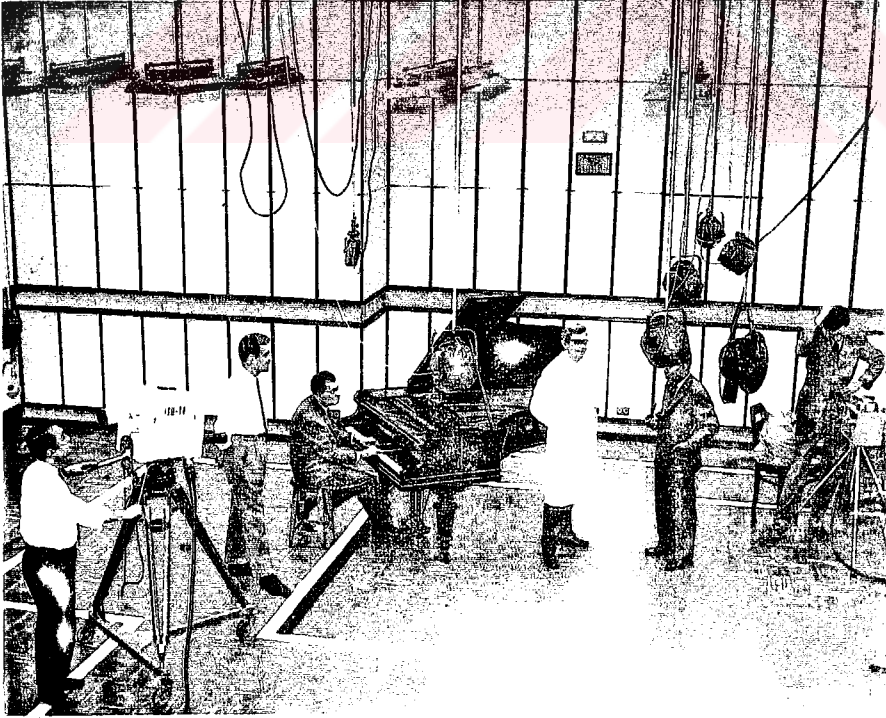
Resim 16. Öğrenci stüdyosu

Resim 17. Öğrenci post-production ünitesi

TELEVİZYON

Türkiye'de ilk televizyon stüdyosu İstanbul Teknik Üniversitesi'nde Prof.Adnan Ataman'ın önderliğinde kurulmuş ve 9 Temmuz 1952'de yayına başlamıştır. 1970'e kadar programlı yayını sürdürülen ve bünyesinde birçok eleman yetiştiren İTÜ Televizyonu 6 Mart 1970'de öğrenci hareketleri öne sürülerek kapatılır. İTÜ Tv yayınından söz ederken göze çarpan önemli bir nokta Türkiye'ye televizyonun gelişiyse, sinemanın gelişiyse arasındaki farktır. Sinema ilk gösterim tarihinden hemen sonra ülkede devlet teşkilatı içerisinde yer aldığı ve zamanının en modern cihazlarıyla çalışıldığı halde, televizyon İTÜ öğretim elemanlarının çabalarıyla ve bir uluslararası şirketin hediye ettiği,zamanına göre demode aletlerle başlamıştır. İlk dönemlerde üniversitenin öğretim elemanlarının yanısıra sinemacılar da yayının gerçekleşmesine yardımcı olurlar. Sinemamızın Geçiş Dönemi ve sonrası görüntü yönetmenlerinden İlhan Arakon bu yayınlarda görev alır.

Resim 18. Prof.Dr.Adnan Ataman, Aldo Dorfani, Vural Tekeli (kamerada), Fatih Pasiner (Piyanoda)
15 Kasım 1963 İ.T.Ü. Televizyonu

İTÜ Televizyonu bir dönem yaptığı yayının yanısıra usta-çırak ilişkisine ve yayın sırasındaki deneyimlere dayalı bir eğitim görevi de üstlenmiştir.

İTÜ Televizyon yayınının durdurulmasından sonra TRT Tv yayınında yetişmiş İTÜ personelinden faydalanmamış, sadece İTÜ televizyonunun aletlerini kullanmıştır. 1963 yılında Federal Almanya ile imzalanan bir teknik yardım anlaşması TRT kurumu teşkilatlanmaya başlar. Bu anlaşmaya göre Ankara kurulacak bir eğitim merkezinde kapalı devre yayın yapılarak yayın için gerekli eğitimli personel yetiştirilmesi öngörülüyordu. Yine bir kurum eğitim problemini profesyonel çalışmayla birleştirerek çözüme yoluna gitmişti.

TRT kurduğu Eğitim Dairesi aracılığıyla önce kendi eğitim kadrosunu, sonraki eğitimli personelini oluşturdu. TRT'de yapılan eğitim, kısa süreli teknik kurslarda bir yapılan eldeki malzemeyle sınırlı teknik öğreti ve kısa süreli pratik eğitimden öteye geçememiştir. Özel kanalların açılması sırasında yine de en deneyimli kadro olarak TRT kurumunun elemanlarını transfer yoluna gidilmiştir.

Geçen süreç içinde Sinema-Tv okullarının yetiştirdiği gerek teknik gerekse yaratıcı kadrolar sinemada olduğu gibi televizyonlarda da yer almaya başlamıştır.

SİNEMA-TV EĞİTİMİNİN AMAÇLARI

Sinemanın ilk yıllarında filmler, kişisel beceri, kültür birikimi ve sezgiyle yaratıldı. Sinemacılar usta-çırak ilişkisiyle eğittikleri yeni insanları aralarına aldılar. Bir yandan sinema dilimi oluşturma çabaları bir yandan sinemanın 7. sanat olup olmadığı tartışmaları sürerken 1920'de sinema eğitimiyle ilgili çok önemli bir adım atıldı. Sovyetler Birliği'nde sadece sinema eğitimi vermeyi amaçlayan dünyanın ilk sinema okulu kuruldu. Kısa sürede Amerika, İngiltere, Almanya, İtalya, Fransa, Polonya gibi ülkelerde de sinema okulları açıldı. Bugün üniversite düzeyinde sinema-televizyon eğitimi yapan bir çok okul bulunmaktadır.

Sinema sanatı eğitimi de diğer sanatlar gibi akademik sanat eğitimi içinde yer alır. Ülkemizde olduğu gibi dünyada da çoğu sinema okulu Güzel Sanatlar Fakülteleri bünyesinde dir. Sanatların hemen hemen hepsiyle yakın bir ilişkisi olan sinema sanatı, kişisel bir çabayla ulaşılması güç bilgi ve kültür birikimine ihtiyaç duyar.

"Kabul etmeliyiz ki, sinemanın yaratıcı kesimini okulda üretmek mümkün değildir. Sanatçı annesinden doğduğu zaman yetenekleri ve sanatçı kişiliğiyle birlikte doğar. Okulda ise bu kanallıze edilir ve daha kolayca ortaya çıkarılır. Yaratıcı kişiliği olmayan bir insan, dünyadaki tüm üniversiteleri de bitirse sanatçı olamaz.

Sinema kollektif bir çalışmadır. Yazılan senaryo, düşünülen tasarlanan film, bu kollektif çalışmada şekil olur. Kamerayı kullana operatörden, aydınlatmayı yapan kameramana filmi yıkayan, basan, kurgulayan, seslendiren hatta perdeye aksettiren makinistin uygulamasında doğru işlem yapılmamış ise asla yönetmenin kafasındaki film ortaya çıkmaz. İşte eğitimin yararı burada başlar"()*

Prof.Samî Şekeroğlu
MSÜ Sinema-Tv Bölümü Başkanı
Rektör Yardımcısı

(*) Örgün ve Yaygın Eğitim, 3-5 Mayıs 1990, Türk Sinema Kurultayı Bildirisi.

Sinemada da diğer sanat dallarında olduğu gibi mutlaka akademik eğitim zorunludur. Bir resim öğrencisinin çizgi çizmekle, renk bulmakla başlayıp birçok uygulama yapmakla süren, sanat tarihi ve sanat kültürü dersleriyle desteklenen resim eğitimi gibi, sinema öğrencisi de sinemanın tekniğini ve dilini öğrenmek ve yaptığı uygulamalı çalışmalarda öğrendiklerini kullanabilmek zorundadır. Kamera, ışık, montaj seti, film ya da video malzemesi bu uygulamalar için birer araçtır. Nasıl atölye çalışmaları olmaksızın resim eğitimi verilemiyorsa, sinema eğitimi de uygulamaya dayalı bir çalışma ortamı yaratılamadıkça yapılamaz. Kurumsal eğitim, sinema eğitiminin yalnızca bir bölümüdür ve uygulamalı eğitim olmadan bir işe yaramaz. Eğitim kurumlarının amaçları, akademik eğitim sisteminin içinde yer alması zorunlu olan sinema eğitimini doğru olarak yapmaktır.

Film yapmak bir yana sinemanın herhangi bir alanında çalışmak bile belli bir düzeyde genel kültür, sinema konusunda teknik ve estetik birikim, yenilikleri takip etme uğraşı ve pratik deneyim ister. Okullar düzenledikleri eğitim programlarıyla, alt yapılarının elverdiği ölçüde teorik ve pratik çalışmalarla öğrenci yetiştirmeyi amaçlarlar. Sinema çok yönlü bir sanat dalıdır ve diğer sanat dallarıyla yakın ilişki içindedir. Bu yüzden sinema öğrencilerine genel bir sanat kültürü eğitimi verilir. Sinema tarihi ve sinema kültürü konusunda bilgilendirilirler. Sinema dili kuralları öğretilir. Teknolojiyle ilişkisinden dolayı teorik ve pratik teknik eğitim yaptırılır. Hedeflenen amaç teknik ve estetik problemleri olmayan bir sinema için, sektörün her alanına yetişmiş eleman sağlamaktır.

Sinema ve televizyon teknolojiyle olan yakın ilişkileri dolayısıyla teknik bir eğitim de gerektirirler. Bu iki alanın eğitim kuramları ve eğitim yöntemleri birbirinden farklıdır. Bu ayrımın nedeni sinema ve televizyonun kavramsal ve teknik farklılığıdır. Sinema bir sanattır, televizyon ise bir iletişim aracıdır. Sinema; televizyonun teknik olanaklarını ve yaygınlığını kullanarak, gerektiğinde televizyondan faydalanır, televizyonun teknolojik kullanım kolaylığını kullanır ve sinematografik anlatımın ön planda bulunduğu TV filmleri ve TV dizileri yapar.

Sinemanın ve televizyonun amaçlarının, teknik altyapılarının, işlevlerinin ve hedef kitlelerinin farklı olması, farklı bir eğitim gereğini zorunlu kılar. bu çok yönlülük Sinema-Tv eğitimi veren kurumların amaçlarının farklılığıyla daha da belirginleşir.

Türkiye'deki sinema okulları, programlarından da anlaşıldığı gibi öğrenciyi yeterli bir sinema bilgisi ve kültür birikimiyle donatmayı amaçlamaktadırlar. Eğitim programları birbirine benzemekle beraber aralarında belirleyici farklılıklar vardır.

Mimar Sinan Üniversitesi Sinema-Tv Bölümü'nün amacı, yetiştirdiği öğrencilerle sinema ve televizyonda eksikliği duyulan teknik eleman ve sanat adamı boşluğunu doldurmaktır. Bunun yanında bölüm araştırma ve yaygın eğitim amaçlı çalışmalar yapmaktadır.

Dokuz Eylül Üniversitesi Sinema-Tv Bölümü % 60 kuramsal, % 40 uygulamalı olarak sürdürmeyi amaçladığı eğitimini teknik olanaksızlıklar nedeniyle; teorik eğitime dönüştürmüştür. Sinema eğitiminin yanısıra kitle iletişimi ve toplumbilim dersleriyle, İletişim Bilimleri ile bağlantı kurmaktadır.

Eskişehir Üniversitesi Sinema-Tv Bölümü, televizyon tekniği ve İletişim Bilimleri ağırlıklı derslerle eğitimini sürdürmektedir. Eğitimin amacı televizyona yönelik eleman, özellikle nitelikli televizyon yapımcıları yetiştirmektir.

Marmara Üniversitesi Sinema-Tv Bölümü, 1983 yılında eğitime başlaması ve yeni bir okul olması dolayısıyla, sinema ve televizyona farklı bir yaklaşım amacı gütmekte ve deneysel çalışmaları desteklemektedir.

Sinema ve televizyon eğitiminde kuramsal eğitimin dışında, pratikte güdülen en önemli amaç, teorik bilgilerle beslenmiş öğrencilerin mümkün olduğu kadar çok uygulama çalışması yaparak mezun edilmesidir. Okullar teknik altyapılarına, eğitim programlarına ve öğrenciye sağlayabildikleri imkanlara göre farklılıklar gösteren uygulama çalışmaları yapmaktadır.

Film malzemesinin ve ekipmanının pahalı olması ve okul bütçeleriyle karşılanamaması, video teknolojisinin kullanılmasını zorunlu kılmıştır. Okulların teknik donanımlarının yeterli olması ve uygulamalı eğitim yapılmasının amacı, teknik açıdan yeterli eleman yetiştirmekten öte; yönetim, görüntü, kurgu, ses gibi, sinemanın yaratıcı kadrosunu oluşturacak insanların, mümkün olduğunca çok teoride öğrendiklerini uygulayabilmesi ve pratikte karşılaşılabileceği zorluklara karşı deneyim kazanması olmalıdır. Öğrencilerin mezun olduklarında bilgi, birikim ve yetenekleri doğrultusunda buldukları işlerde çalışırken karşılaştıkları en büyük zorluk deneyim eksikliğidir. Her okul imkanları ölçüsünde bu eksikliği kapatmak için uygulamalı eğitim yapmaya çalışmaktadır. Sinema-Tv eğitimi açısından yeterli uygulamanın yapıldığı tek okul Mimar Sinan Üniversitesi Sinema-Tv Bölümü'dür. Eskişehir Anadolu Üniversitesi Sinema-Tv Bölümü ise eğitim amacının farklılığı nedeniyle, televizyon sektörü için nitelikli eleman yetiştirmek üzere teknik altyapısını ve eğitim programı bu amaç üzerine kurmuştur. İzmir Dokuz Eylül Üniversitesi ve Marmara Üniver-

sitesi Sinema-Tv Bölümleri'nde ise öğrenci okullarda yeterince uygulamalı çalışma yapmamaktadır. Öğretim üyeleri uygulamalı eğitimin mutlak gerekliliği konusunda aynı görüşte olmalarına rağmen, bunu pratiğe geçirme sürecinde problemler karşılaşmaktadır.

Sinema görsel bir sanattır ve estetik eğitime ihtiyaç duyar. Yönetmen resimleri tasarlayan insandır ve bu tasarımın, estetik değerinin olması gerekir. Görüntü yönetmeni, tasarlanan bu resimleri gerçekleştirmek için, doğru objektif seçimi, doğru aydınlatma, doğru pozlama gibi teknik bilgilerin yanında, resme estetik kaygılarla, bilgisini ve yaratıcılığını katmak zorundadır. Aynı durum sinemada müzik kullanımı, oyuncu yönetimi, dekor ve sinemasal çevre tasarımı için de söz konusudur. Sinema ve televizyonun hangi alanında olursa olsun genel bir sanat kültürüne sahip olmak gerekmektedir.

Eğitim kurumları verdikleri örgün eğitimin yanında yaygın eğitim yapma sorumluluğuna da sahiptir. Yazılı veya görsel yayınlarla yaptığı araştırmaları, kuramsal çalışmalarını, sinema ve televizyon alanındaki son gelişmeleri topluma aktarmak,

Yurtiçi ve yurtdışındaki benzer kurumlarla bilgi alışverişini sağlamak,

Amatör ve profesyonel sinemacılara, araştırmacılara danışmanlık hizmeti vermek,

Yurtiçinden ve yurtdışından sinemacıları bir araya getirerek seminerler düzenlemek, tartışma ortamları yaratmak okulların amaçları dahilinde olmalıdır.

SİNEMA-TV EĞİTİMİNİN SORUNLARI

"1923'ten 1995'e kadar devletin bir sinema siyaseti yok. Bu siyasetle birlikte sinema eğitimi politikası da yok. Hiç akla gelmemiş böyle birşey"

Metin Erksan
Yönetmen-Öğretim Görevlisi

Devletin Türkiye'de sinema televizyon eğitimini belirleyecek bir uygulama içinde olmayışı, sinema-Tv eğitimi veren kurumları olumsuz yönde etkiliyor.

Sinema-televizyon eğitimini sağlıklı bir biçimde sürdürmek için her öğrenciye uygulamalı eğitim olanağının sağlanması gerekmektedir. Sinema-televizyon eğitimi kuramsal amaçlı yapılmak istense bile, konuları ve kapsamı gereği bu mümkün değildir. Bu yüzden eğitim kontenjanları sınırlıdır. Bu sınırı ise üniversiteler imkanları doğrultusunda belirlemezler. İstekleri dışında, belirlenen sayıda öğrenci almak zorundadırlar.

Sinema-televizyon eğitimi veren kurumların sahip oldukları imkanlar, okullara göre farklılıklar göstermektedir. Uygulamalı eğitimin mutlak gerekliliği konusunda aynı görüşte olan öğretim üyeleri, bunu pratiğe geçirme sürecinde problemlerle karşılaşmaktadır.

"Sinemaya dair olumlu ya da olumsuz bir takım izlenimler kuramsal birikimle edinilebilir fakat sinema yapılarak öğrenilen bir iştir... Ben bu fakülteden 1983'de mezun oldum. O zaman durum daha vahimdi. At ahırından bozma binalarda sadece kuramsal birşeyler öğretiliyordu. Sinemayı mutfağında bilmezseniz hiçbir şey yapamıyorsunuz".

Yrd.Doç.Ragıp Taranç
Dokuz Eylül Üniversitesi Öğretim Üyesi

"Gerekli donanıma sahip olmayışımız en önemli sorunlarımızdan biri... Eğitim ve üretim için gerekli donanımı konusunda yatırımlar yapılmalı, gerekirse özel yardım ve destek sağlanmalıdır"()*

Doç.Dr.Sabir Özaydın
Marmara Üniversitesi Sinema-Tv Bölümü
Ana Sanat Dalı Başkanı

(*) TRT ve Yeşilçam'ın bizden haberleri yok. Milliyet Sanat Dergisi, 15 Ekim 1988, sayfa 15.

Dokuz Eylül Üniversitesi ve Marmara Üniversitesi Sinema-Tv Bölümlerinin öğrenciye verebildikleri teknik imkanlar oldukça kısıtlıdır. Eğitim kadroları ya da öğrenciler dışarıdan sponsor bularak bu imkansızlığı gidermeye çalışmaktadır.

1991 yılında Dokuz Eylül Üniversitesi, Sinema-Tv Bölümü öğrencilerinden A.Turgay Gülay, Öğr.Gör.Şefik Güngör yönetiminde üç okulu kapsayan bir anket uygulaması yapmıştır. Mimar Sinan Üniversitesi Sinema-Tv Bölümü bu ankette yer almamıştır.

Anketin sonuçlarına göre; Dokuz Eylül Üniversitesi ve Marmara Üniversitesi Sinema-Tv Bölümü öğretim üyelerinin ve öğrencilerinin % 100'ü okullarındaki teknik donanımın yetersiz olduğu görüşündedir. Anadolu Üniversitesi Sinema-Tv Bölümü öğretim üyelerinin % 100'ü ve öğrencilerin % 95'i teknik donanımlarını yeterli bulmuşlardır. Mimar Sinan Üniversitesi Sinema-Tv Bölümü sinema ve televizyon için yeterli teknik donanıma sahiptir.

Sinema-televizyon eğitimi veren okullara çok fazla sayıda öğrenci başvurmasına karşın, özel yetenek sınavları sonucu okula alınan öğrencilerin genel kültür ve sanat kültürü birikimi istenilendüzeyde değildir.

"Öğrencilerimizin sinema, televizyon ve kitaba çılgınca tutkun olduklarını söyleyebilmek güç. Onlarla olsa olsa flört ettikleri ileri sürülebilir. Bu konuda yalnızca onları suçlamak haksızlıktır. Çünkü eğitim sisteminin kendisi ters. Eğitim sistemi dünyanın birçok ülkesinde olduğu gibi aşağıdan yukarıya, ilkokuldan üniversiteye yükseldikçe ağırlaşacağına hafiflemektedir... Sanki üniversiteye yaşamlarını sürdürmelerini sağlayacak bir mesleğin abc'sini öğrenmek için değil, gerçeklerden dört yıl daha kaçabilmek için gelmektedirler".

Prof.Dr.Oğuz Adanır

"Kitap okuma alışkanlığı bile olmayan, rastlantı sonucu sanat okumaya gelmiş öğrencilerle Sinema-Tv eğitimi yapmak hiç de kolay olmuyor".

Doç.Dr.Sabri Özaydın

Türkiye'deki sinema-tv eğitimini incelediğimizde karşımıza çıkan sonuç üç üniversitenin Güzel Sanatlar Fakültesi içinde, bir üniversitenin ise İletişim Fakültesi içinde yer alan Sinema-Tv Bölümleri'nin birbirinden çok farklı eğitim yaptığıdır. Okulların sahip oldukları olanaklar ve öğretim üyelerinin niteliği bu farklılıkları belirlemektedir.

(*) Eğitim içinde üretim, üretim içinde eğitim, Milliyet Sanat Dergisi, 15 Ekim 1988, sayfa 13.

Yapılan araştırmalarda Dokuz Eylöl Üniversitesi ve Marmara Üniversitesi öğrencilerinin ve Öğr.üyelerinin çoğunluğu okullarındaki teknik donanımı ve pratik eğitimi yetersiz bulmuş ve okulun yetersizliğini belirtmiştir. Mimar Sinan Üniversitesi Sinema-Tv Bölümü öğrencileri ise teknik donanımlarının ve pratik eğitimlerinin yeterli olduğu görüşünde olup, daha iyi formatlarda hatta film malzemesiyle çalışmak istediklerini, temel kuramsal derslerin yanında, sinemanın daha spesifik konularında seğıimlik derslerinin de bulunmasını istediklerini söylemişlerdir. Burada en çok göze çarpan şey, diğer okullarda en temel eğitim olanakları bile yokken, Mimar Sinan Üniversitesi Sinema-Tv Bölümü'nün belki de bu ölke için lüks mü diye nitelendirilecek yapısıdır. Bu yapının doğal sonucu olarak öğrenci de hep daha fazla, daha fazla olanak istemektedir. Yine önemli bir ayırım okulların sahip olduğu film arşivi konusundadır. Mimar Sinan Üniversitesi Sinema-Tv Bölümü, Türkiye'nin en büyük arşivine sahiptir ve bu arşivden eğitim amacıyla yararlanılmaktadır. Diğer üniversitelerin kapsamlı bir arşivleri yoktur, var olan arşivleri de öğrencilerin ve öğretim üyelerinin kişisel çabaları ile oluşturulmuştur.

Ölkemizde sinema-televizyon eğitiminin yeni sayılabilecek bir eğitim dalı oluşu, yeterli sayı ve nitelikte öğretim üyesi olmayışı sorununu ortaya çıkarıyor. Bölümler lisansüstü eğitimleriyle bu açığı kapamaya çalışıyorlar. Bir süre sonra sayısal olarak öğretim üyesi açığı kapanacaktır fakat önemli olan sayısal yeterliliğin yanısıra "nitelikli olarak yeterli" öğretim üyesi yetiştirebilmektir. Bu açıdan lisansüstü eğitim programlarının öncelikle bu amaç doğrultusunda hazırlanması gereklidir.

Okullar arasındaki farklılıklardan biri de öğretim üyelerinin niteliği açısından dır. Mimar Sinan Üniversitesi Sinema-Tv Bölümü, kendi yetiştirdiği akademisyenlerin yanısıra, Türk Sineması'nın ustalarının da aktif bir şekilde katıldığı bir eğitim yapmaktadır. Bir ölkenin sinema eğitimini ve ölkenin sinemasından uzak tutamayız. bu gerçekten yola çıktığımızda diğer okulların eğitimlerinin eksikliği hemen göze çarpmaktadır.

Sinema-Tv eğitimini tamamlamış her öğrenci, klasik sinema anlatımına uygun, teknik ve estetik yanlışları olmayan filmler çekebilmelidir. Akademik anlamda sinema-tv eğitiminin amacı budur. Öğrenmenin en iyi yolu "yapmaktır", uygulamaktır. Bir sinema okulunda teorik olarak okumak, derslere, seminerlere katılmak, araştırma yapmak, hatta önemli filmleri defalarca seyredabilmek mümkün olabilir, fakat en çok öğretici olan uygulama çalışmalarıdır, film çekimleridir. Teorik bilgisi ne kadar iyi olursa olsun, uygulamada birçok yanlış yapılabilir. Sinema okulları öğrencilerine yanlış yapabilme hakkı tanırlar. Çalışma hayatında yapacağımız yanlışlar da insanlara deneyim kazandırır ama bunların bedeli işsiz kalmak ta olabilir.

SİNEMA-TV EĞİTİMİNİN TOPLUMA ETKİSİ

Sinema televizyon eğitiminin topluma etkisi direkt ve dolaylı olarak iki türlü incelenebilir. Okulların mezunları profesyonel çalışma hayatına girdiklerinde, sinema-televizyon sektörü bundan direkt olarak etkilenmektedir. Ayrıca mezunların meydana getirdikleri ürünlerle ve okulların yaygın eğitim çalışmalarıyla toplumun her kesimi üzerinde dolaylı bir etki de söz konusudur.

Türk sinemasının gerek teknik eleman gerekse yaratıcı olarak eğitilmiş insanları kabul etmesi çok zor olmuştur. Uzunca bir dönem **okullu-alaylı** tartışmaları yapılmış, bir anlaşma zemini bulmakta zorluk çekilmiştir. Son üç dört yıl içinde özel televizyon kanallarının eleman talepleri, ülkedeki reklam ve klip üretiminin artması, genç insanlara olanak sağlamış, sektördeki eğitilmiş eleman sayısı hızla artmıştır.

Sinema sektörü her ülkede olduğu gibi Türkiye'de de girilmesi en zor sektörlerden biridir.

"Öğrenciler tıp, iktisat, hukuk mezunları gibi, mesleki yerlerini, okul bittiğinde hazır sanıyorlarsa yanılırlar. Özellikle bizim mesleğimizde her insan kendi yerini kendisi açacaktır".

Şerafettin Gür
Yapımcı

Birçok eğitilmiş sinemacı bu durum karşısında, eğer eğitimleri uygunsa teknik bir branş seçerek reklam sektöründe çalışmaya başlamıştır. Teknik standardı, sinemaya oranla oldukça yüksek olan bu sektörde, eğitilmiş sinemacılar kısa sürede başarı gösterdiler. Reklam filmlerinde genellikle 35 mm film malzemesi kullanılması, onlara bir süre sonra uzun metrajlı filmlerin yolunu açmıştır. Bugün 35 mm ve 16 mm film çekimlerinde çalışan kamera asistanlarının % 85'i sinema eğitimine sahiptir. Son yıllarda ülkemizdeki yabancı prodüksiyonların teknik ve yönetim ekiplerinde sadece eğitilmiş sinemacılar çalışmaktadır. Yeni kuşak birikimleri ve yetenekleri doğrultusunda sektörle bağlantılarını kurmuş, kendi yerini kendisi açmıştır.

Televizyon sektöründe bu bağlantı daha kolay gerçekleşmiştir. Hızla ve birbiri ardına açılan özel televizyon kanalları, yetişmiş eleman gereksinmelerini öncelikle TRT'den sağlamaya çalışmış, bu kaynak tükenince sinema-tv okullarına başvurmuştur. Günümüzde televizyonlarda ve son yıllarda artış gösteren özel stüdyolar ve prodüksiyon şirketlerinde birçok sinema-tv okulu mezunu ve öğrencisi çalışmaktadır. Gelişkin teknik aletlerle donatılan ve büyük yatırımlar sonucu kurulan bu şirketler eleman olarak sinema-tv eğitimi almış insanları tercih etmektedirler.

Özellikle sinemasal anlatımın ve senaryonun önem kazandığı televizyon dizilerinin ve televizyon filmlerinin yaratıcı kadrolarında sinema-tv eğitimi almış insanların başarısını görüyoruz. Aynı şekilde sinema sektörünün son dönem ödüllü çalışmaları arasında bir çok sinema-tv eğitimi almış insanın imzası vardır(*).

Sinema-Tv Bölümü mezunları her yıl artan bir sayıyla üretimde aktif rol almaya başladıkça, üniversitelerin eğitim sorumlulukları da artmaktadır. Sinema ve televizyonun toplum üzerinde çok büyük bir etkisi vardır. Eğitimin niteliği mezunların üretimlerine ve dolaylı olarak topluma yansımaktır.

Üniversiteler örgün eğitimin yanısıra yaygın eğitim amacıyla da çalışmalar yapmaktadır.

Mimar Sinan Üniversitesi Sinema-Tv Merkezi 1985 yılından itibaren başta TRT olmak üzere birçok Tv kanalı için programlar hazırlamış, Türk Sinema Tarihi ve Sinema kültürü açısından toplumu bilgilendirmeyi amaçlamıştır. 1992-1994 yılları arasında yapmış olduğu televizyon yayınıyla, öğretim üyeleri ve öğrencilerin birlikte ürettikleri sinema, sanat, genel kültür ağırlıklı programlar, belgesel filmler ve öğrenci filmleri izleyiciye ulaşmıştır.

-
- (*) Osman Sınav – Kapıları Açmak - uzun metrajlı film (1993 Kültür Bakanlığı Başarı Ödülü) - Mimar sinan Üniversitesi.
– Yalancı - uzun metrajlı film (1993 Antalya film Festivali en iyi üçüncü film)
Oğuzhan Tercan – Uzlaşma - uzun metrajlı film (1991 Antalya Film Festivali mansiyon) - Dokuz Eylül Üniversitesi
Uğur İçbak – Denize Haçer Düştü - uzun metrajlı film (1992 Antalya film Festivali En İyi Görüntü Yönetmeni) - Mimar Sinan Üniversitesi
– İz - uzun metrajlı film (1994 Antalya Film Festivali En İyi Görüntü Yönetmeni)
– Örneklerden bazılarıdır.

Film Festivalleri, sinema alanında çalışan insanları ve ürünlerini bir araya getirmek amaçlı etkinliklerdir. Bu etkinliklere halkın da yoğun ilgisi vardır. 1991 yılında Antalya Altın Portakal Film Festivali, 1992 yılından bu yana Adana Altın Koza Film Festivali, sinema öğrencileri içinde etkinlikler düzenlemiş, öğrencilere birbirlerini tanıma, ürünlerini tartışma, sinema sektörü ve halkla buluşma, tanışma fırsatı vermiştir. Öğrenciler ilk katılımdan itibaren bu fırsatı değerlendirmiş, hatta festivalleri yönlendirmişlerdir. Yayınladıkları bildirilerle sorunlarını ve isteklerini dile getirmişlerdir(*)(**). Adana Altın Koza Film Festivali kapsamında her yıl sadece Mimar Sinan Üniversitesi, Dokuz Eylül Üniversitesi, Anadolu Üniversitesi ve Marmara Üniversitesi Sinema-Tv Bölümü öğrencilerinin katılabileceği bir "Öğrenci Filmleri Yarışması" düzenlenmektedir.

Özel televizyon kanalları, öğrenci filmlerini göstermek amacıyla okullarla görüşmeler yapmakta, kısa film yarışmaları düzenlemektedirler.

Sinema ve televizyon eğitimi toplumla sıkı bir iletişim ve etkileşim içindedir. İnsanların en çok ilgiyi gösterdikleri sanat olan sinema ve en yaygın iletişim aracı televizyonun toplum üzerindeki olumlu ya da olumsuz etkisi, bu alanları çin üretim yapan kişilerin eğitimleri, teknik, estetik ve kültürel birikimleriyle yakından ilgilidir. Eğitim kurumları bu etkinin olumsuz yanlarını yok edebilmek için en etkin çaba harcaması gereken kurumlardır. Henüz bu etkinin sonuçlarını görmek için çok erkendir. Zamanla sektördeki eğitilmiş insan sayısı arttıkça, biçim ve içerik olarak kendi bakış açılarını topluma yansıtmaya başladıklarında, bu etkinin sonuçlarını daha belirgin görmeye başlayacağız.

(*) Ek 6- 28. Antalya Film Festivali Öğrenci Bildirisi, 1991.

(**) Ek 7- 6. Adana Altın Koza Film Festivali Öğrenci Bildirisi, 1992.

Öğretme, öğrenmeden zordur. Gerçek öğretmen, öğrenmeyi öğretmekten başka birşey öğretmez.

M.Heidegger

SONUÇ

Hareketli resimlerin insanları heyecanlandığı, şaşırttığı, ürküttüğü ilk film gösterisinden bu yana tam 100 yıl geçti. Bu buluşun büyüüne kapılanlar yaratıcılıklarını da ekleyerek sinemayı sanat yaptılar. Seyirci en zor zamanlarda bile sinemaya gitmekten vazgeçmedi. Farklı yarımkürelerdeki insanlar aynı aktriste aşık oldu, aynı kovboya imrendi, aynı çocuk için ağladılar.

1930'lardan itibaren hareketli resimler evimize, odalarımıza girdi. İnsanlar için dünyanın hatta atmosferin sınırlarını kaldırdılar. Görsellik çağı diye adlandırabileceğimiz bu çağda, uzaklık duygusu yok oldu, sanki zamanın hızı arttı. Malzemesini insandan ve toplumdaki olan medya, herşeyi inanılmaz bir hızla tüketti. Öyle ki, insanlar bilim-kurgu filmi seyrederek gibi naklen savaş seyrettiler. Herşey, herkes, her olay dokunulmazlığını yitirdi, sıradanlaştı. Ekran yaşamlardaki gizi yok etti. İnsanlar tek tip olmaya başladılar, alıştılar, duyarsızlaştılar.

Görsel malzemenin her türlü ilişkisinin yerini aldığı bu çağda, sinema-televizyon eğitimi çok kapsamlı ve zor bir konu. Görsel kargaşaya yenik düşmeden ve çağın gerisinde kalmadan bu eğitimi sürdürmek öncelikle sağlam bir eğitim politikası gerektiriyor. Kapal ve tutucu eğitimin zararlarının yanısıra, biçimsel ağırlıklı, içi boş, kuralları olmayan, yüzeysel bir sanat eğitiminin de eğitim kurumlarının amaçlarıyla uyuşmadığının göz önüne alınması gerekiyor. Akılcı saptamalarda bulunup, geleceği şimdiden görerek hazırlanacak ulusal bir eğitim-kültür politikası yaşadığımız çağın olumsuz yönlerinin sinema-televizyon eğitimine yansımalarını önleyebilir.

Sinemada eğitim; teknik ve estetik öğretilerle, yaratıcılığın doğru kullanılması için gerekli altyapıya ve kültür birikimine katkı sağlar. Öğrenci okulda "eski", "yeni" ve "doğru" bilgiyi birarada bulabilmelidir. Teknolojiyle çok yakın bir ilişkisi bulunan sinema eğitiminde; büyük bir hızla değişen ve gelişen teknik olanakların ve sinema dilinin, kesintisiz takip edilmesi, eğitim programlarının statikliği yerine, değişimler doğrultusunda yenilenen programlar yapılması gerekmektedir.

Sinema televizyon eğitiminde, yüzeysel teknik ve estetik bilgiler, ezbere öğretilen kuramlar, felsefe bazında temellendirilmemiş görüşler, öğrenciye fayda yerine zarar verir. Bu görüşlerin yaygın kültür içinde kabul görüp, görmemeleri sonucu değiştirmez. Arkasında bilimsel ya da sanatsal bir düşünce birikimi yoksa bu tür yönlendiricilik, hem uygulayıcısı hem de toplum için zararlı olacaktır. Somut ürünlerle desteklenmeyen kuramlar, gerçekliklerini yitirir, kalıcı olamazlar. Büyük bir olasılıkla Türk sinemasının gelecekteki kuramcıları, sinema-tv okullarının yetiştirdiği insanlar arasından çıkacaktır. Bu kuramcıların sahip oldukları sinema-televizyon eğitiminin; Türkiye'nin sosyal ve kültürel yapısı, tarihi ve sanatı ile olan ilişkisi, bu kuramların doğruluğu ve kalıcılığı üzerinde belirleyici olacaktır.

Türk sinemasında artık teknik yetersizlik yoktur. Tekniğin kendilerine sağladığı imkânları bilmeyen yönetmenler, teknik elemanlar ve yapımcılar vardır. Sinema-tv eğitimi almış birçok insanın gelecekteki Türk sineması içinde yer alacağını düşünürsek "teknik yetersizlik" bahanelerinin biteceği umudunu taşıyabiliriz. Bu eğitilmiş insanların filmleri, aldıkları sinema-tv eğitiminin bir yansıması olacaktır.

Sinema televizyon eğitimimizin sorunlarını, Türk sinemasının sorunlarından ve Türkiye'nin sorunlarından ayrı tutamayız. Türk sinemasının 1940'lardan bugüne kadar var olan, prodüktör, prodüksiyon, iş bölümü, filmlerin teknik kalitesi, sansür vb. gibi temel sorunları vardır.

Sinema okullarının var olması tabii ki bu sorunları çözemez fakat bu okullardan yetişen insanlar sinemaya farklı bir bakış açısı getirebilirler. Yine bu okullardan yetişen insanların sektörün her alanında yer alması, kuramcısından, prodüktörüne, dağıtımıcısından, eleştirmenine kadar aynı dili konuşabilen insanların bir arada çalışması sorunların çözümü için ilk adım olabilir. Aldıkları eğitim asgari düzeyde de olsa birlikte uyumlu çalışabilmek için gerekli altyapıyı sağlayacaktır. Bir sinema sektörünün verimli çalışabilmesi için öncelikle iyi bir koordinasyona ihtiyacı vardır. Bu koordinasyon Türk sinema sektöründe olduğu gibi bazen kendiliğinden kurulamaz. Ekonomik, sosyal ve toplumsal problemleri, hatta günümüzde uluslararası ilişkiler, sektörü olumsuz anlamda etkilemiştir. Türk sineması, tarihi, günümüz koşulları ve sorunları ele alınarak incelenmeli, sorunları bilimsel anlamda tahlil edilmeli ve yeni sinemacılar, bu tahlilin sonuçlarına göre yetiştirilmelidir. Bu anlamda Türk sinemasını, Türk sanatını, Türk toplumunu iyi tanıyan, akılcı bir bakış açısıyla, ütöpik değil, uygulanması mümkün olan sağlam temellere oturtulmuş kuramları üretme görevi, sinema eğitimi veren kurumlara düşmektedir.

Sinemanın teknolojisinin değişmesi; yapım ve gösterim tarzlarının, hatta adının değişmesi mümkündür. Bu değişim ne olursa olsun sinematografik anlatım değişmeyecektir. Asıl önemli olan yönetim, senaryo, görüntü, kurgu ve ses gibi sinemada yaratıcılığa hizmet eden öğelerin, sinema okullarında görüntü sanatı var oldukça öğretilieceğidir.

Sinema-televizyon eğitimimizin sorunlarını, ülkemizin sorunlarından ayrı tutamayız. Türkiye için henüz yeni sayılabilecek bir eğitim dalı olan sinema-televizyon eğitimi, zamanla ve bu eğitimde görev alan insanların çabalarıyla sorunların üstesinden gelmeyi başaracaktır inancındayım.

ÖZET

Türkiye sinemayla 1896 yılında tanıştı. Ülkemizde 1917 yılından beri Türk sinemacılar film çekiyorlar. Bu tarihlere karşın 1975 yılına gelinceye kadar bağımsız bir sinema televizyon okulu yok. Bu tarihte Mimar Sinan Üniversitesi Sinema-Tv Enstitüsü'nde başlayan eğitim, 1977 Dokuz Eylül Üniversitesi ve Anadolu Üniversitesi ve 1983 Marmara Üniversitesi Sinema-Tv bölümleriyle devam etti. bu gün 7 üniversitenin 5 bölümüyle 2 yüksek okulunda ayrıca sinema-tv dersleri var. ilk eğitim kurumu olan Sinema-tv Enstitüsü eğitim amacını, Türk sinema ve televizyonunda eksikliği duyulan teknik eleman ve sanat adamı boşluğunu doldurmak olarak açıkladı ve açılan diğer okullara örnek oldu. Sinema-Tv eğitimindeki en önemli iki sorun, pahalı olan uygulamalı eğitim nedeniyle mali ve teknik olanaksızlıklar ve okullara olan aşırı öğrenci talebidir. Ancak Mimar Sinan Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Sinema-Tv Bölümü, sinema ve televizyon alanında, Anadolu Üniversitesi İletişim Fakültesi Sinema-Tv Bölümü televizyon alanında eğitim için gerekli teknik alt yapıya sahiptir. Sinema-Tv Bölümü mezunları, Türk sinema televizyon sektöründe kendilerine ait bir yer edinmeye başlamışlardır. Bu yer eğitim gördükleri okulun programı ve teknik olanakları ile, kendi yetenekleri doğrultusunda farklılık göstermektedir. Statik olmayan, çağın hızlı değişimini gözönüne alarak hazırlanan eğitim programları ve uygulamalı eğitim sayesinde sektördeki çalışan sayısının hızla artacağı görüşünderim.

SUMMARY

Turkiye became acquainted with movies in the year 1896. Turkish movie makers have been shooting films in the nation since 1917. In spite of these dates independent school for the study of Film making and Television was not established until 1975. At which date film making education started at Mimar Sinan University Turkish Film and Television Institute and continued in 1977 at Film - Tv Sections of Dokuz Eylul University, and in 1983 furthered in Marmara University School of Film making , Television. Today study of Film-Tv are available in 5 departments and 2 colleges of 7 universities. The first educational establishment; Turkish Film and Television Institute, announced that their aim was to fill the noticeably vacant spaces of technical men and craftsmen in the trade, setting the standards for other schools to follow. Excessive student demand on schools and financial & technical impossibilities involved in applied education of the arts are the two most important problems in the proper education of Film-TV field. However, Mimar Sinan University School of Arts, in the field of television and movies and Anadolu University School of Communication, in the field of television, have the required technical foundations for education in these fields. Graduates of these fields have started to establish their posts in the Turkish film and television sectors. These posts however differ from education programme and facilities presented to them in school and their own skills. I believe that there would be a rapid increase in the number of people working in this field should the educational programme and applied education were non-static and were prepared taking the rapidly changing age into consideration.

KAYNAKÇA

- Bozkurt Güvenç, İnsan ve Kültür, Remzi Yayınevi, İstanbul.
- Arnold Hauser, Sanatın Toplumsal Tarihi, Remzi Yayınevi, İstanbul.
- Server Tanilli, Yüzyılların Gerçeği ve mirası I-II-III, Say Yayıncılık.
- Ernst Fischer, Sanatın Gerekliği, V Yayınları, Ankara, 1993.
- Necdet Sakaolu, Osmanlı Eğitim Tarihi, İletişim Yayınları.
- Üstün Alsaç, Türk Mimarlığı, İletişim Yayınları.
- Yaratıcı Toplum Yolunda Çağdaş eğitim, Cem Yayınevi.
- Film An International, History of the Medium, Robert Sklar.
- Türk Sinema Kurultayı Bildiriler Komisyon Raporları, T.C. Kültür Bakanlığı Telif Hakları ve Sinema Genel Müdürlüğü Yayını.
- Sinema Yıllığı '93, Türsak Vakfı Yayınları.
- Sinema Yıllığı '94, Türsak vakfı Yayınları.
- İ.T.Ü. Elektrik-Elektronik Fakültesi'nin Altmış Yılı, İ.T.Ü. İstanbul, 1994.
- Dd. Darüşşafakalılar Dergisi Ekim '94 sayısı, Darüşşafakalılar Derneği Yayınları, Yıl:3, Sayı:9.
28. Antalya Altın Portakal Film Festivali Sinema-Tv Eğitimi Paneli Bant Kayıtları, MSÜ-STM Arşivi.
- 28., 29., 30. Antalya Altın Portakal Film Festivali Röportajlar, MSÜ-STM Arşivi.
- Türk Sinema Tarihi Araştırmaları (1985-1995), MSÜ-STM Arşivi.

Halit Refiğ ile yapılan görüşmelerin ses kayıtları.

Metin Erksan ile yapılan görüşmelerin ses kayıtları.

Yrd.Doç.Ragıp Taranç (9 Eylül Üniversitesi) ile yapılan görüşmelerin ses kayıtları.

Doç.Dr.Nazmi Ulutak (Anadolu Üniversitesi) ile yapılan görüşmelerin ses kayıtları.

Nazım Öztürk (Anadolu Üniversitesi İletişim Fakültesi Genel Sekreteri) ile yapılan görüşmelerin ses kayıtları.

Mustafa Cezzar, Sanatta Batıya Açılma ve Osman Hamdi Bey, İş Bankası 1971.

Niyazi Berkes, Türkiye'de Çağdaşlaşma, Doğu-Batı Yayınları, İstanbul, 1973.

Film Sayı 2-3. 1965 Kulüp Sinema 7 yayınları.

Akademik Sinema, Sayı 5, Kasım 1969.

Türkiye'de Sinema Eğitiminin Sorunları, A. Turgay Gülay Lisans Tezi, İzmir, 1991.

Deşcartes Metot Üzerine Konuşma, M.E.B. Yayınları.

Türkiye'de Sinema Eğitimi, Milliyet Sanat Dergisi, 15 Ekim 1988.

Doç.Dr.A.Haluk Yüksel. İletişim fak. Öyküsü, Sakarya Günlük Siyasi Halk Gazetesi köpürübaşı Eki, Sayı:22-23-24, 1992.

2. Kısa Film Sempozyumu Video Bant Kayıtları, MSÜ-STM Arşivi.

Türk Sinema Tarihine Farklı Bir Bakış ve Ertuğrul Muhsin, Alev İdrisoğlu, Yüksek Lisans Tez Çalışması, MSÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul , Ocak 1990.

Türk Sinemasında Teknik Altyapı Sorunu, Dilek Er, Yüksek Lisans Tez Çalışması, MSÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul, Ocak 1990. .

**MERKEZİ YERLEŐTİRME İLE ÖSS PUANINA GÖRE ÖĞRENCİ ALAN
YÜKSEK EĞİTİM PROGRAMLARI**

- 1- Anadolu Üniversitesi
Eskişehir Meslek Yüksekokulu –Radyo-Televizyon Tekniği
- 2- Yüzüncü Yıl Üniversitesi (Van)
Van Meslek Yüksekokulu – Radyo-Televizyon Tekniği

**MERKEZİ YERLEŐTİRME İLE ÖYS PUANLARINA GÖRE ÖĞRENCİ ALAN YÜKSEK
ÖĞRETİM PROGRAMLARI**

- 3- Ankara Üniversitesi
İletişim Fakültesi – Radyo, Televizyon ve Sinema
- 4- Ege Üniversitesi
İletişim Fakültesi – Radyo, Televizyon ve Sinema
- 5- Gazi Üniversitesi
İletişim fakültesi – Radyo, Televizyon ve Sinema
- 6- İstanbul Üniversitesi
İletişim Fakültesi – Radyo, Televizyon ve Sinema
- 7- Marmara Üniversitesi
İletişim Fakültesi – Radyo, Televizyon ve Sinema

MİMAR SİNAN ÜNİVERSİTESİ
SİNEMA-TV BÖLÜMÜ
EĞİTİM PROGRAMI

DERSİN ADI : **SİNEMA DİLİ I** (1. Sınıf)

HAFTALIK YÜKÜ : **4 SAAT**

AMACI : Görüntünün gramatikal yapısının incelenerek sinemanın zanaat kuramlarının ir-
delenmesi.

- KAPSAMI** :
- Anlatım sanatının evrimi
 - Sinemanın dil olarak tanımı
 - Sinemada çerçevenin tanımı ve önemi
 - Tek resmin çözümlenmesi
 - Dramatik öğeler (Çerçeve, çekim ölçekleri, açı)
 - Plastik öğeler (Kişi, çevre, ışık)
 - Çekimin tarifi ve çekim uzunluklarının psikolojik etkileri
 - Sinemada hareket
 - Kurgu kuramları
 - Eksen (180° kuralı)
 - Sinemada bütünlük kavramı
 - Sinemada zaman kavramı (Metrik zaman, filimsel zaman)

DERSİN ADI : **FİLİM ANALİZİ I** (1. Sınıf)

HAFTALIK YÜKÜ : **4 SAAT**

AMACI : Başlangıcından günümüze kadar gerçekleştirilen sinema yapıtları arasında se-
çilen örnekler üzerinde teknik ve estetik konularda inceleme yapmak.

- KAPSAMI** :
- Türk ve Dünya Sinemasına ait çeşitli örneklerin seyredilmesi
 - Seyredilen filimler ve bu filimlerin yönetmenleri ile ilgili araştırma-inceleme
 - Bir eleştiri platformu yaratılarak öğrencinin kendi fikirleri ile bu platforma katılımının sağlanması

DERSİN ADI : DÜNYA SİNEMA TARİHİ (1. Sınıf)

HAFTALIK YÜKÜ : 2 SAAT

AMACI: Sinematografin icadına ilişkin araştırma ve buluşlar sürecinden başlayarak sinemanın gelişimini ve çeşitli sinema akımlarını incelemek.

- KAPSAMI :**
- Sinemayı oluşturan araştırma ve buluşlar
 - Sinemanın ilk yılları
 - D.W.Griffith ve sinemanın sanat oluşu
 - İlk Ulusal Ekoller ve Ustalar
 - Kurgu Kuramları
 - Komediler
 - İfadeci Akımlar
 - Sesin ve Rengin Sinemaya girişi
 - II. Dünya SAVAŞI ve savaş sonrası filmleri (Haber ve Belge Sinemacılığı)
 - Yakın Dönem Dünya Sineması

DERSİN ADI : TÜRK SİNEMA TARİHİ (1. Sınıf)

HAFTALIK YÜKÜ : 4 SAAT

AMACI : Sinematografin ülkemize gelişinden günümüze kadar Türk Sinemasının gelişimini incelemek.

- KAPSAMI :**
- Sinematografin Türkiye'ye gelişi
 - Türk Sinemasında Teşkilatlanma
 - İlk döneme ait belge filimleri
 - İlk konulu filmler
 - Atatürk ve Sinema
 - Ertuğrul Muhsin'in Sinemaya Girişi ve Kemal Filim
 - İpek Filim Teşkilatı ve Teknolojik Gelişme
 - Tiyatrocular Dönemi
 - Geçiş Dönemi
 - Sinemacılar Kuşağı
 - Türk Sinemasında Teknik Şartlar
 - Günümüz Türk Sinemasına Bir Bakış

DERSİN ADI : SİNEMA TEKNİĞİ (1. Sınıf)

HAFTALIK YÜKÜ : 8 SAAT

AMACI : Senaryo-Yönetim, Çekim Teknikleri ve Çekim Sonrası Teknikleri branşlarındaki öğrencileri çağdaş düzeyde Temel Sinema Tekniği bilgisi ile donatmak.

- KAPSAMI :**
- Işığın fiziksel yapısı ve kanunları
 - Renk ve renk sıcaklığı
 - Görmenin fizyolojik ve psikolojik yönleri
 - Prizma, mercek ve aynalar
 - Genel Kamera Bilgisi (yapısı, çalışma prensibi, çeşitleri)
 - Objektifler, filtreler
 - Yardımcı çekim araçları
 - Filmin fiziksel ve kimyasal yapısı
 - Genel laboratuvar bilgisi
 - Genel seslendirme bilgisi
 - Projeksiyon
 - Genel Aydınlatma Bilgisi

DERSİN ADI : TELEVİZYON TEKNİĞİ (1. Sınıf)

HAFTALIK YÜKÜ : 2 SAAT

AMACI : Senaryo-Yönetim, Çekim Teknikleri ve Çekim Sonrası Teknikleri branşlarındaki öğrencileri çağdaş düzeyde; temel televizyon tekniği bilgisi ile donatmak.

- KAPSAMI :**
- Temel elektronik bilgisi
 - Elektronik görüntünün tarihi ve gelişmesi
 - Videobantların yapısı ve çeşitleri
 - Video kameraların yapısı ve çeşitleri
 - Video teyplerin yapısı ve çeşitleri
 - Elektronik kayıt teknikleri
 - Televizyon yapım stüdyosunun temel prensipleri
 - Video efektler
 - Televizyon yayın tekniği

DERSİN ADI : FİLİM MÜZİĞİ (1. Sınıf)

HAFTALIK YÜKÜ : 2 SAAT

AMACI : Sinemada müziğin kullanımını, gelişimini ve sesin görüntüye olan etkilerini incelemek.

- KAPSAMI :**
- Sessiz sinemada müzik
 - Sesli sinemada müzik
 - Halk biliminin genel anlatımı
 - Görüntü müziğinin değişik olasılıkları
 - Müzik dili ve genel müzik bilgisi
 - Laid motif ve basit form bilgisi
 - Etki kavramının değişik oluşumları
 - Sinemada sesin teknik yapısı
 - Türk sinemasında müzik
 - Müzik edebiyatında filim müzikleri

DERSİN ADI : SİNEMA-TV TEKNİĞİ ATÖLYESİ (2. Sınıf)

HAFTALIK YÜKÜ : 8 SAAT

AMACI : Öğrencileri, sinema ve televizyon konularında çağdaş yöntem ve teknik bilgilerle donatarak yetiştirmek. 1. sınıftan itibaren aldıkları teknik bilgileri hocaları denetiminde kısa bir film çalışması yaparak uygulamaya geçirmek.

- KAPSAMI :**
- Yıkama makinaları ve çalışma prensipleri
 - Baskı makinaları yapısı, çeşitleri, çalışma prensipleri
 - Film baskı yöntemleri
 - Film ve banyo kontrolleri
 - Film bakım, onarım, yenileme
 - Çekim sonrası video işlemleri
 - Negatif, pozitif montaj teknikleri
 - Elektronik montaj teknikleri
 - 5-10 dakikalık kısa bir filmin atölye hocaları denetiminde çekimi ve bu filmin tüm çekim sonrası işlemlerinin yapılması

DERSİN ADI : **SENARYO-YÖNETİM-OYUN** (2. Sınıf)

HAFTALIK YÜKÜ : **4 SAAT**

AMACI : Filimsel yapıya uygun olarak görüntünün yazı dili ile tarifini yapmak, aynı yapıyı bir plan içinde estetik açıdan tatbik etmek ve dramatik yapıyı oluşturmak.

- KAPSAMI** :
- Senaryonun yapısı
 - Karakter-tipler
 - Senaryoda zaman ve çevre kavramları
 - Senaryo türleri
 - Senaryo yazım tekniği
 - Senaryonun yorumlanması
 - Görüntüsel düşünme ve yorum
 - Dramatik örgü
 - Filimsel gerçek
 - Tartım (Ritim)
 - Yapısal bağlantılar, kestirme
 - Yönetim kavramı
 - Tiyatro oyunu ve sinema oyunu arasındaki farklar
 - Oyuncu yönetimi
 - Kısa, orta ve uzun metraj senaryo yazımı (Uygulama)

DERSİN ADI : **SİNEMA DİLİ** (2. Sınıf)

HAFTALIK YÜKÜ : **4 SAAT**

AMACI : Sinemanın gramatikal yapısının incelenmesi, eksen ve basit çekim uygulamalarıyla öğrencilere pratikte karşılaşılan problemler konusunda bilgi vermek, bu konuda alışkanlık kazandırmak.

- KAPSAMI** :
- Sinemadaki plastik ve dramatik öğelerin bütün içinde tanımlanması
 - Eksen (180 derece kuralı)
 - Eksen uygulamaları
 - Basit çekim uygulamaları
 - Dekupaj

DERSİN ADI : ÇEKİM VE YAPIM TEKNİKLERİ (2. Sınıf)

HAFTALIK YÜKÜ : 4 SAAT

AMACI : Diğer teknik derslerde teorik olarak görülen çekim teknikleri ile ilgili konuların estetik seçimler ve düzenlemelerle biraraya getirilmesi.

- KAPSAMI** :
- Çekim teknikleri
 - Kamera hareketleri
 - Çerçeve ve kompozisyon
 - Objektif seçimleri
 - Genel aydınlatma bilgisi
 - Aydınlatma teknikleri
 - Işık ölçüm metodları
 - Portre aydınlatması
 - Sahne aydınlatmaları
 - Dramatik aydınlatma uygulamaları

DERSİN ADI : FİLM ANALİZİ (2. Sınıf)

HAFTALIK YÜKÜ : 4 SAAT

AMACI : Başlangıcından günümüze kadar gerçekleştirilen sinema yapıtları arasından seçilen örnekler üzerinde teknik, estetik, kültürel ve sosyolojik araştırma ve incelemeler yapmak.

- KAPSAMI** :
- Türk ve Dünya Sinemasına ait çeşitli örneklerin seyredilmesi
 - Filmlerle ilgili araştırma
 - Türk filmlerinin yönetmenlerinin de katıldığı bir eleştiri platformu yaratılarak öğrencinin kendi fikirleri ile bu platforma katılımının sağlanması
 - Seyredilen filmler hakkında konunun uzmanlarıyla söyleşiler.

DERSİN ADI : **SİNEMASAL ÇEVRE TASARIMI** (2. Sınıf)

HAFTALIK YÜKÜ : **2 SAAT**

AMACI : Doğal ve yapay mekanların ve bu mekanlarda devinen nesnelerin sinemasal yapıya uygun olarak yeniden düzenlenmesi.

- KAPSAMI** :
- Sinemada gerçeklik kavramı
 - Sinemada doğal mekan kullanımı
 - Sinema dekoru yapım teknikleri
 - Sinemada kostüm ve aksesuar
 - Sinemada makyaj
 - Işık ve rengin dramatik yapıya etkileri
 - Tasarım uygulamaları

DERSİN ADI : **KURGU** (2. Sınıf)

HAFTALIK YÜKÜ : **2 SAAT**

AMACI : Teknik olarak diğer derslerde öğrenilen kurgunun filmsel bütün içinde taşıdığı önemi ve işlevi örneklerle açıklamak.

- KAPSAMI** :
- Kurgunun işlevi
 - Sinemasal bütünlük içinde kurgunun önemi
 - Hareket bağlantıları
 - Ölü zaman değerlendirmeleri
 - Çeşitli örnekler üzerinde kurgu pratikleri

GÖRÜNTÜ PERSPEKTİFİ (2. Sınıf)

DERSİN AMACI:

Uzaydaki objelerin, mekanların ve olguların üç boyutlu algılanması ve tasarlanması becerisini geliştirmek, obje ve mekanların ışınlarla düzlem üzerinde görüntülenmesinde perspektif deformasyonları incelemek, görüntü sanatlarına olan görsel etkilerini araştırmaktır.

PROGRAM :

- 1- Mekan tanımı
- 2- İzdüşüm Kavramı
 - 2.1. Paralel İzdüşümler
 - 2.2. Merkezi (Konik) İzdüşümler
- 3- Eşlenik Dik İzdüşüm (Teknik Resim)
 - 3.1. Planlar (Üstten görünüşler)
 - 3.2. Önden Görünüşler
 - 3.3. Profiller (Yandan görünüşler)
4. Merkezi İzdüşüm (Artistik Perspektif)
 - 4.1. Artistik perspektif kuruluş şeması
 - 4.2. Ufuk düzlemi, ufuk doğrusu, yer düzlemi, yer doğrusu, resim düzlemi, kaçma noktaları kavramları
 - 4.3. Bakış açılarına göre perspektif deformasyon, deformasyon çemberi, görüntü kadrajı
 - 4.4. Eğik düzleme göre perspektif deformasyon düşey doğruların kaçma noktaları
 - 4.5. Perspektifte gölge ve yansımalar
5. Uygulamalar

DERSİN ADI : 5. SÖMESTR UYGULAMA ATÖLYESİ

HAFTALIK YÜKÜ : 24 SAAT

AMACI : 1. ve 2. sınıfta görülen teorik derslerin, her bir öğrencinin hocası denetiminde, kişisel olarak çekeceği 5-10 dakikalık bir film içinde uygulamasının yapılarak daha sonraki sömestrlere ve yapılacak çalışmalara bi taban hazırlamak.

- KAPSAMI :**
- Kısa bir öykü seçimi
 - Bu öyküden bir senaryo hazırlanması
 - Senaryonun dekupajının yapılması
 - Filmin çekilmesi (Film veya video malzemesi ile)
 - Çekim sonrası işlemlerinin yapılması

Not: Bu tür çalışmalr, sömestr içinde 1'den fazla yapılabilir.

DERSİN ADI : 6. SÖMESTR UYGULAMA ATÖLYESİ

HAFTALIK YÜKÜ : 24 SAAT

AMACI : Öğrencilerin atelye hocaları gözetiminde ekipler kurup kısa filmler çekerek yeteneklerini geliştirmelerini sağlamak.

- KAPSAMI :**
- Senaryo aşaması
 - Çekim aşaması
 - Çekim sonrası işlemleri

DERSİN ADI : PROJEYE GİRİŞ (7. Sömestr)

HAFTALIK YÜKÜ : 28 SAAT

AMACI : Öğrencinin proje hocası denetiminde bir konu seçerek film haline getirmesi. Bu yolla öğrencinin yaratıcı yönünü geliştirerek diploma projesine hazırlanmasını sağlamak.

KAPSAMI : – Senaryo aşaması
– Çekim aşaması
– Çekim sonrası işlemleri

DERSİN ADI : DİPLOMA PROJESİ (8. Sömestr)

HAFTALIK YÜKÜ : 28 SAAT

AMACI : Daha önceki yıllarda verilen teorik ve uygulamalı eğitimi özümsemiş elemanların teknik ve sanatsal açıdan etkinliklerini göstermeleri.

KAPSAMI : Danışman hoca gözetiminde özgün sinema yapıtının film veya video malzemesi ile oluşturulması

NOT : 7. ve 8. sömestrlerde öğrenciler ilgi duydukları ve başarılı oldukları alanlara göre, Senaryo-yönetim, Sinema ve Televizyonda Çekim Teknikleri, Sinema ve Televizyonda çekim Sonrası Teknikleri olmak üzere üç branşa ayrılır. Her üç branşta olan öğrencilerin yapacakları film çalışmaları branşlarına uygun olarak değerlendirilir. Her iki sömestrde de öğrenciler bir konulu film yaptıkları takdirde bir de belgesel çalışma yapabilir, ya da proje hocalarının yönlendirmesi doğrultusunda konulu film çalışmasına ek olarak yazılı çalışmalar da yapabilirler.

DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
GÜZEL SANATLAR FAKÜLTESİ
SİNEMA-TV BÖLÜMÜ EĞİTİM PROGRAMI

SİNEMA-TV YAZARLIK VE ARAŞTIRMACILIK
 SİNEMA-TV YÖNETMENLİK
 SİNEMA-TV GÖRÜNTÜ YÖNETMENLİĞİ

BİRİNCİ SINIF:

- STV 127.8 TÜRK SİNEMASI TARİHİ (4 0 4)
 Türkiye'de sinema ve ilk gösteriler. Sinemada "Tiyatrocular Dönemi" sonrası ve yeni gelişmeler, 1970 sonrası Türk Sinemasında yönetmenler, sanayi, dağıtım düzeni, yarışmalar, belgesel ve kısa filmler, Türk Sinemasındaki hukuki değişimler.
- STV 121.2 SİNEMAYA GİRİŞ (4 0 4)
 Kameraların çalışma prensipleri, filmler, renkli filmin oluş evreleri, çekim, çekim ekibi, çalışma örnekleri.
- STV 115.6 TV'YE GİRİŞ (4 0 4)
 Televizyonun toplumsal yaşama ve bireye etkileri, Tv stüdyosu, gereçler, donanım, ana çizgileri ile bir Tv programının hazırlanması.
- STV 123.4 FOTOĞRAFA GİRİŞ (4 0 4)
 Fotoğraf oluşumu, optik, objektifler, fotoğraf makinaları, yardımcı araçlar, duyarkatlar (film ve fotoğraf kağıtları), fotoğraf çekimi, kompozisyonu, laboratuvar işlemleri.
- STV 125.6 KİTLE İLETİŞİM KURAMLARI (4 0 4)
 Kitle iletişimi, kitle toplumu, kitle kültürü, popüler kültür, popüler ve kitle davranışı kavramları, tanımları, tarihsel, sosyolojik gelişimleri, kitle iletişim araçları, yapıları, organizasyonu ve etkileri.
- GSF.2 123 TOPLUMBİLİM (2 0 2)
 Toplumbilimin konusu, amacı, yöntemleri, farklı toplumbilimsel yaklaşımlar, toplumbilimin temel kavramları ve tarihsel gelişimi.
- GSF.G 121.2 UYGARLIK TARİHİ (2 0 2)
 Dünyanın oluşumu ve canlıların teşekkülü. İnsan ve gelişmesi. Çeşitli hipotezler, doktrin ve teorilere kısa bakış. Kültür merkezleri. Kültürler arası bağlar. Etkileşim ve kültürlerin gelişimi. Geçmişten günümüze doğru bir yolculuk; olgunlaşma.
- GSF.G 124 SANAT TOPLUMBİLİMİ (2 0 2)
 Prof.Dr.İbrahim Armağan. Sanat ile toplum sürekli olarak iletişim ve etkileşim içindedir. Sanat, sosyolojik bir olgu olarak ele alınmakta ve incelenmektedir.

İKİNCİ SINIF: Ortak Dersler:

- STV 227.8 DÜNYA SİNEMASI TARİHİ (4 0 4)
Fotoğraf ve sinematograf aracının keşfi, bir sanat olarak sinemanın gelişmesi, sinematografik türlerin ortaya çıkışı, çeşitli akımlar.
- STV 231.2 SİNEMA KURAMLARI (4 0 4)
Sinema tarihinin başlangıcından günümüze kadar ortaya çıkmış olan çeşitli kuramlar. Griffith, Vertov, Pudovkin, Eisenstein, Ekspresyonist sinema, Bazin'in kuramları.
- STV 225.6 İLETİŞİM TOPLUMBİLİMİ (4 0 4)
Temel iletişim kavramları ve modelleri, kitle ve alıcı kitleler, verici kanallar, iletişim araçlarının etkileri, prapaganda ve kamuoyu, içerik analiz örnekleri.
- GSF.G 221.2 SANAT TARİHİ 1 (2 0 2)
Sanatın gerekliliği, çağdaş anlamda sanat tarihi, sanatın gelişim süreci içinde geçirdiği evreler, bu gelişimin toplumsal, kültürel ve estetik yansımaları, sanatın evrensellik ve ulusallık kavramlarının ele alınışı.

Seçmeli Dersler:

- STV 201.2 FİLM YÖNETİM TEKNİKLERİNE GİRİŞ (2 4 6)
Sinemanın araç ve gereçlerinin tanıtımı, sinema dilinin anlamı, yazınsal ve teknik öğelerin bir dil yaratma yolunda kullanımı.
- STV 203.4 FİLM YÖNETİMİ (2 4 6)
Bir filmin oluşturulma aşamaları. Verilmiş bir metinden yola çıkarak çevre düzenlemesi, teknik donanım, oyunculuk, çekim ve kurgulama konusunda ön bilgiler.
- STV 205.6 GÖRÜNTÜ YÖNETİM TEKNİKLERİNE GİRİŞ (2 4 6)
Kaç türlü görüntü yönetim tekniği vardır. Bu yönetim biçimleri için sahip olunması gereken özellikler ve bilgi birikimi nedir?
- STV 207.8 GÖRÜNTÜ YÖNETİMİ (2 4 6)
Görüntü yönetmenliği nedir? Bir filmin oluşum aşamasında görüntü yönetiminin işlevi ve amacı nedir?
- STV 209.10 SİNEMA-TV YAZARLIĞINA GİRİŞ (2 4 6)
Sinema-Tv ile yazınsal metinler arasındaki ilişkiler. Yazınsal metinlerde görsel unsurlar, görsel uygulama teknikleri.
- STV 211.12 SİNEMA-TV YAZARLIĞI (2 4 6)
Sinematografik bir metin, senaryo yazma tekniği. Plan, sahne ve sekans gibi teknik terimlerin yazınsal düzeyde ele alınması ve irdelenmesi. Yazılı bir metnin görsel hale getirilmesi.

ÜÇÜNCÜ SINIF: Ortak Dersler:

- STV 327.8 ÇAĞDAŞ SİNEMA TARİHİ (2 0 2)
II.Dünya Savaşı sonrası dünya sinemasının durumu. Yeni Gerçekçilik, Yeni Dalga, Sinema Novo akımları, dünya sinemasında yeni görüşler, sanat eğilimleri, ekonomik kültürel sorunlar ve devlet ilişkileri.
- STV 331.2 SİNEMA ESTETİĞİ (2 0 2)
Sinema estetiğinin temel sorunları, gerçekçilik etkisi, gerçekçilik izlenimi, sinema estetikçilerinin adı geçen temel sorun üzerindeki değişik görüşleri, geleneksel sinemanın estetik çizgilerine alternatif olarak gelişen estetik anlayış.
- STV 345.6 SİMÜLASYON I (2 0 2)
Sinema ve televizyon gibi araçlar gerçekliği bir yeniden sunma biçimi mi, yoksa bir yeniden üretme biçimi midirler? Yoksa her iki işlevi yerine getirebilen araçlar mıdır? Bunun toplumsal, politik, ekonomik, kültürel ve tarihsel kökenleri nedir? Televizyon ve sinema öncesi yeniden sunma ve yeniden üretme biçimleri hangileridir.
- GSF.2 321.2 SANAT TARİHİ II (2 0 2)
Rönesans ve özellikle XIX.yüzyıldan günümüze sanat tarihi: Akımlar, kavramlar.
- Seçmeli Dersler:**
- STV 317.8 FİLM YÖNETİM TEKNİKLERİ (2 4 6)
Sineast (cinéaste) düşüncesinin evreleri, yapım-yönetimde düşünme ve çalışma yöntemi. Film öyküsü, çevirim senaryosu, çerçevelemede estetik kaygılar, kurgu uygulamaları.
- STV 321.2 TV STÜDYO YÖNETİMİ (2 2 4)
Televizyonun çalışma biçimleri, stüdyo kamerası çalışma yöntemleri, resim çerçeveleme, elektronik kurgu, stüdyo aydınlatma, lokal aydınlatma, seslendirme, makyaj, prodüksiyon pratiği ve organizasyonu, görsel efektler.
- STV 323.4 FİLM KURGU (2 2 4)
Kurgu yöntemlerinin incelenmesi, bu yöntemlere uygun kurgu çalışmalarının yapılması.
- STV 333.4 Tv FİLMİ SONRASI TEKNİKLERİ (2 2 4)
Tv programları ve film çekimi sonrası seslendirme, müzik, optik, efekt gibi işlemler.

- STV 407.8 FİLM KAMERA TEKNİKLERİ (2 4 6)
Kamera çeşitleri ve kamera uygulamalarıyla ilgili çalışmalar.
- STV 311.2 Tv AKTÜEL KAMERA TEKNİKLERİ (2 2 4)
ENG ve EFP video çekim teknikleri, kamera kullanma yöntemleri.
- STV 313.4 Tv STÜDYO KAMERA TEKNİKLERİ (2 2 4)
Tv stüdyo kameraları kullanma teknikleri.
- STV 315.6 AYDINLATMA VE KOMPOZİSYON (2 2 4)
Sinema ve televizyonda ışık, renk, resim kompozisyonu teknikleri.
- STV 335.6 FİLM SENARYO YAZIMI (2 2 4)
Bir film senaryosunun meydana gelişindeki aşamalar: Araştırma, tasarla-
ma, yazım ve düzeltim.
- STV 337.8 Tv METİN YAZIMI (2 2 4)
Tv'de kullanılan çeşitli programların, program türlerinin özelliklerine göre yazılışı.
- STV 341.2 FİLM ELEŞTİRİSİ YAZIMI (2 2 4)
Eleştiri kavramının incelenmesi ve film eleştirisinin yazılması. Film eleştiri-
lerinin incelenmesi.
- STV 343.4 SİNEMA-TV ARAŞTIRMACILIĞI (2 2 4)
Sinema ve Tv'de öykülü filmler üzerine araştırma ve incelemeler. Senaryo
yazarlığı açısından bu bilgi ve belgelerin değerlendirilmesi.

DÖRDÜNCÜ SINIF: Ortak Dersler:

STV 445.6 SİMÜLASYON KURAMI II (4 0 4)

Yalnızca sinema ve televizyon deviniminiyeniden üretebilen araçlardır. Ancak devinimin yeniden üretilmesi gerçekliğin yeniden üretilmesi anlamına gelmemektedir. Sinema tarihi, sinema kuramları, sinema estetiği ve sinema göstergebiliminin verileri simülasyon kavramının anlaşılmasına katkıda bulunmaktadır. Günümüzde sinema, dünyanın birçok ülkesinde artık ne bir yeniden sunma, ne de bir yeniden üretme sanatıdır. Onlar artık bir simülasyon aracıdır. Bir başka deyişle olmayan bir gerçekliği sunan araçlardır. Oysa Türkiye'de bu araçlar henüz bu aşamaya gelmemişlerdir. Bu kuramsal düzeyde tartışılması gereken bir sorundur.

STV 447.8 ÇAĞDAŞ SİNEMA VE YORUMU (2 0 2)

Çağdaş sinemanın anlatım sorunları. 1960 sonrası sinemasında özellikle de Avrupa sinemasında ortaya çıkan yeni eğilimler, yeni kurgu ve oyunculuk anlayışları.

STV 453 SANAT HUKUKU (2 0 2)

Sanat ile hukuk ilişkisi. Sanat hukukunun tarihçesi. Hak ve menfaat kavramları. Dünyada ve bizde telif hakkı, fikri hak kavramı. Eser-eser sahibi ilişkisi. Eserle ilgili haklar. Hakların korunması. Sinema-Tv yasası, basın yasası ve yasa ile ilgili son yasama meclisi değişiklik teklifleri.

STV 460 DİPLOMA ÇALIŞMASI (0 2 2)

Öğrencilerin seçmiş oldukları diploma projelerinin yönlendirilmesi ve ilgili uygulama çalışmaları:

Seçmeli Dersler:

STV 417.8 FİLM YÖNETİMİ UYGULAMA (4 4 8)

Film yapım uygulamaları (kısa öykülü film, klip vb.)

STV 421.2 Tv STÜDYO YÖNETİM UYGULAMA (2 2 4)

Tv stüdyosunda program yapımı uygulamaları.

STV 423.4 KURGU UYGULAMA (2 2 4)

Film kurgulama uygulamaları.

STV 407.8 FİLM KAMERA UYGULAMA (2 2 4)

Kamera ile çeşitli çekim uygulamaları

- STV 411.2 Tv AKTÜEL KAMERA UYGULAMA (2 2 4)
Tv aktüel kameraları ile çeşitli uygulamalar.
- STV 413.4 TV STÜDYO KAMERA UYGULAMA (4 4 8)
Tv stüdyo kameraları ile çeşitli uygulamalar.
- STV 435.6 FİLM SENARYOSU UYGULAMA (2 2 4)
Kısa metrajlı bir film senaryosunun yazımı.
- STV 441.2 FİLM ELEŞTİRİSİ UYGULAMA (2 2 4)
Film eleştirisi yazım ve değerlendirilmesi, tartışılması.
- STV 443.4 SİNEMA-Tv Araştırma Uygulama (4 4 8)
Sinema ve televizyon alanlarında öykülü filmler üzerinde uygulamalı çalışmalar.

T.C.
ANADOLU ÜNİVERSİTESİ
İLETİŞİM BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
DEKANLIĞI

EK 4

1994-1995 ÖĞRETİM YILI II.DÖNEMİNDE OKUTULACAK
DERSLER VE HAFTALIK DERS SAATLERİ

SİNEMA VE TELEVİZYON BÖLÜMÜ

D E R S L E R *H.Ders S.*

1.SINIF

Türk Dili	2
English-II	6
Güzel Sanat/Beden Eğitimi	1
İletişim Bilimi -II	3
Photography	3
Introduction to Cinema and TV.-II	3
Social Psychology	3
Araştırma Yöntem ve Teknikleri	3
Int. to Public Relations (Tekrar)	3

2.SINIF

Yazılı Anlatım	2
English -IV	4
Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi	2
Computer	2
Estetik	3
Grafik	3
Video Effects	3
Editing	3
TV Production Technics	4
Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi (T.)	1
Cinema TV Technics (Tekrar)	4
Kamera ve Çekim Teknikleri (Tekrar)	3
Bilgisayar Uygulamaları -II (Tekrar)	3

3.SINIF

Metin Okuma -II	1
TV Programcılığı	4
Oyuncu Yönetimi	3
Senaryo Yazımı	3
STV'de Dramatizasyon	3
Türk Sinema Tarihi	3
Documantary	3
Film-Kamera Aydınlatma (Seç.)	3
Metin Yazımı (Seç.)	3
English -VI (Tekrar)	6
Görüntü Düzenleme (Tekrar)	3
Mass Communication -II (Tekrar)	3
Film Theory (Tekrar)	3
Bilgisayar Uygulamaları -III (Tekrar)	3

D E R S L E R

H.Ders S.

4.SINIF

Çağdaş Dünya Edebiyatı	1
Yapım - Yönetim -II	10
Film Eleştirisi-Analiz	3
TV Haberciliği	3
TV Reklamcılığı	3
CTV Administration	3
Etkileşimli Video (Seçimlik)	3
Dramaturji (Seçimlik)	3
Görüntü Estetiği (Tekrar)	2
Haber Sunuş-Haber Raporaj (Tekrar)	3
Kitle İletişim Mevzuatı (Tekrar)	2
STV'de Dramatizasyon (Tekrar)	3

MARMARA ÜNİVERSİTESİ
GÜZEL SANATLAR FAKÜLTESİ
SİNEMA-TV BÖLÜMÜ EĞİTİM PROGRAMI

DERSLER	1.YIL		2.YIL		3.YIL		4.YIL	
A Grubu Dersler								
Sinematografik Anlatım								
Temel Sanat Eğitimi :								
SES	2	2	-	-	-	-	-	-
KURGU	2	2	-	-	-	-	-	-
YAPIM	4	4	-	-	-	-	-	-
YÖNETİM	4	4	-	-	-	-	-	-
GÖRÜNTÜ	4	4	-	-	-	-	-	-
SENARYO	4	4	-	-	-	-	-	-
.....								
Senaryo	-	-	4	4	-	-	-	-
Görüntü	-	-	4	4	-	-	-	-
Ses	-	-	4	4	-	-	-	-
Kurgu	-	-	4	4	-	-	-	-
Yönetim	-	-	5	5	-	-	-	-
Yapım	-	-	5	5	-	-	-	-
.....								
SECMELİ DERSLER *								
SENARYO	-	-	-	-	20	20	-	-
Görüntü	-	-	-	-	10	-	-	-
Yapım/Yönetim	-	-	-	-	-	10	-	-
GÖRÜNTÜ	-	-	-	-	20	20	-	-
Senaryo	-	-	-	-	10	-	-	-
Yapım/Yönetim	-	-	-	-	-	10	-	-
.....								
Yapım/Yönetim	-	-	-	-	-	-	30	-
Diploma Projesi	-	-	-	-	-	-	-	30
B Grubu Dersler								
Film Analizi	4	4	2	2	-	-	-	-
Sinema Tarihi	2	2	-	-	-	-	-	-
Sinema Kuramı	-	-	2	2	-	-	-	-
Sinemasal Çevre Düzeni	-	-	4	4	-	-	-	-
C ve D Grubu Dersler								
Uygarlık Tarihi	2	2	-	-	-	-	-	-
Genel Sanat Tarihi	2	2	2	2	-	-	-	-
Türk Sanatı	-	-	-	-	2	2	-	-
Çağdaş Sanat ve Yorumu	-	-	-	-	2	2	-	-
Düşünce Tarihi	-	-	-	-	2	2	-	-
Atatürk İlk. ve İnk.Tar.	3	2	-	-	-	-	-	-
Türk Dili	3	2	-	-	-	-	-	-
Yabancı Dil	4	4	-	-	-	-	-	-
Beden Eğitimi/Müzik	-	-	1	1	-	-	-	-
GENEL TOPLAM	40	38	37	37	36	36	30	30

* SENARYO VEYA GÖRÜNTÜ SEÇENEKLERİNİN HER BİRİNİN TOPLAMI 30 SAATTİR.

SİNEMA TELEVİZYON BÖLÜMÜ

SİNEMA-TV ANASANAT DALI
CANLANDIRMA FİLM SANAT DALI
EĞİTİM-ÖĞRETİM PROGRAMI

DERSLER	1.YIL		2.YIL		3.YIL		4.YIL	
A Grubu Dersler								
Canlandırma								
Temel Sanat Eğitimi :			-	-	-	-	-	-
* Görüntü	4	4	-	-	-	-	-	-
* Senaryo	4	4	-	-	-	-	-	-
* Film Analizi	4	4	-	-	-	-	-	-
Desen	4	4	-	-	-	-	-	-
Canlandırma Film I	4	4	-	-	-	-	-	-
Canlandırma Film II	-	-	24	24	-	-	-	-
Canlandırma Film III	-	-	-	-	26	26	-	-
Diploma Projesi	-	-	-	-	-	-	30	30
B Grubu Dersler								
Bilgisayar	4	4	-	-	-	-	-	-
Fotoğrafi	2	2	-	-	-	-	-	-
Film-TV Grafiği	-	-	4	4	-	-	-	-
Canlandırma Film Analizi	-	-	2	2	-	-	-	-
Ses-Müzik-Efekt	-	-	2	2	-	-	-	-
Multimedya Dizayn	-	-	-	-	4	4	-	-
C ve D Grubu Dersler								
Uygarlık Tarihi	2	2	-	-	-	-	-	-
Genel Sanat Tarihi	2	2	2	2	-	-	-	-
Türk Sanatı	-	-	-	-	2	2	-	-
Çağdaş Sanat ve Yorumu	-	-	-	-	2	2	-	-
Düşünce Tarihi	-	-	-	-	2	2	-	-
Atatürk ilk. ve ink.Tar.	3	2	-	-	-	-	-	-
Türk Dili	3	2	-	-	-	-	-	-
Yabancı Dil	4	4	-	-	-	-	-	-
Beden Eğitimi/Müzik	-	-	1	1	-	-	-	-
GENEL TOPLAM	40	38	37	37	36	36	30	30

(*) İşaretli dersler ile C ve D grubu dersleri Sinema-Tv Anasanat Dalı ile ortak alınan derslerdir.

**1991 28. ANTALYA ALTIN PORTAKAL FİLM FESTİVALİ
SİNEMA ÖĞRENCİLERİ BİLDİRİSİ**

28. Antalya Altın Portakal Festivaline davet edilen sinema öğrencileri 15 Kasım 1991 günü Program dışı bir toplantı yaptı.

Toplantıya Mimar Sinan Üniversitesi, Marmara Üniversitesi, Anadolu Üniversitesi, 9 Eylül Üniversitesi Sinema-Tv Ana Sanat Dalı öğrencileri ve İstanbul Üniversitesi Basın-Yayın Bölümü öğrencileri katıldı.

Öğrenciler Türk Sineması içinde daha aktif olmaları yolunda bir karar vererek öncelikli gereksinmelerini saptadılar.

- 1- Antalya Festivali kapsamındaki öğrencilere açık film öykü yarışmasının,
 - Film Öyküsü
 - Senaryo (Kısa ve Uzun Metraj)
 - Kısa Film (Serbest Format, Video-Film) yarışmasını da içerecek şekilde genişletilmesi
- 2- Sinema okulu öğrencilerinin Festival Organizasyonuna aktif katılımının sağlanması,
- 3- Film Market Bölümünde öğrencilere stand verilmesi, bu yolla yapımcı-yönetmen öğrenci iletişiminin sağlanması,
- 4- Öğrenci filmlerinin televizyonlarda gösterilmesi için gerekli desteğin sağlanması,
- 5- Bir çok ülkede uygulanan öğrencilerin indirimli negatif film alma olanaklarının ülkemizde de hayata geçirilmesine destek olunması
- 6- Tüm sinema öğrencilerinin Türkiye genelinde sinemalardan ücretsiz yararlanma hakkı.

1992 6. ADANA ALTIN KOZA FİLM FESTİVALİ SİNEMA ÖĞRENCİLERİ BİLDİRİSİ

Bu bildiri 6. ALTIN KOZA KÜLTÜR VE SANAT FESTİVALİ'ne katılan
ANADOLU ÜNİ.
DOKUZ EYLÜL ÜNİ.
MARMARA ÜNİ.
MİMAR SİNAN ÜNİ.

Sinema TV Ana Sanat Dalı öğrencilerinin 17 Eylül 1992 günü yapılan toplantıda görüş birliğine varılarak hazırlanmıştır.

- 6. ALTIN KOZA KÜLTÜR VE SANAT FESTİVALİ ülkemizin sinema alanında bir eksikliğini tamamlayarak dört üniversitenin öğrencilerini ve ürünlerini bir araya getirmiştir.
- İlk defa filmlerin gösterim hakkı ödenerek onurlandırılan tüm öğrenciler; Adana Belediyesine, organizasyonu gerçekleştirenlere ve emeği geçen herkese teşekkür eder.
- Sinema öğrencileri kamuoyuna düzenlenen ve düzenlenecek olan tüm festivallere ilişkin dileklerini aşağıdaki şekilde özetlemiştir.
- Düzenlenen ve düzenlenecek olan tüm festivallerde sinema öğrencilerine ayrılmış bir bölümün oluşturulması. Bu bölümde yarışmalı yarışmasız olarak iki kategorinin yer alması.
- Düzenlenen bu bölümde katılacak yarışmalı-yarışmasız tüm filmlerin, Drama, Belgesel, Deneysel, Klip ve Animasyon vb. kategoriler içerisinde değerlendirilmesi. Format farkının ayrıca bir özellik olarak kabul edilmesi. (Video- 35 mm. -16 mm.).
- Katılacak öğrenci filmlerinde süre kısıtlamasının kaldırılması.
- Yarışmalı bölümün ödül sisteminde "En iyi film", "En iyi yönetmen", "En iyi senaryo", "En iyi görüntü yönetmeni", "En iyi kurgu" vb. branş ödülleri dağıtılması.
- Farklı kategorilerde ödül alan kişilerin bir sonraki projelerinin yarışmanın şartlarına göre desteklenmesi.
- Oluşturulacak jürielerde öğrenci veya öğrencilerin yer alması.
- Festival organizasyonlarına öğrenci katkısının sağlanması.
- Kültür Bakanlığının ve özel kişi ve kuruluşların öğrenci filmlerini desteklemesi.
- Kültür Bakanlığının desteklediği yapımlarda sinema öğrencilerinin görev almasının sağlanması.
- Kültür Bakanlığının öğrenci çalışmalarında öğrencilerin fikirlerinin alınması veya öğrenci temsilcisi bulundurulması.
- Devlet televizyonu ve bağımsız televizyonlarda öğrenci filmlerinin gösterilmesi.
- İlgili resmi ve özel kuruluşlarda çalışacak personel konusunda adı geçen dört sinema-Tv öğrencilerine öncelik tanınması.

Yukarıdaki öneri ve açıklamalar 6. Altın Koza Kültür ve Sanat Festivaline katılan dört sinema okulu adına her okuldan bir temsilci tarafından dile getirilmiştir.

İlgilerinize teşekkür ederiz.